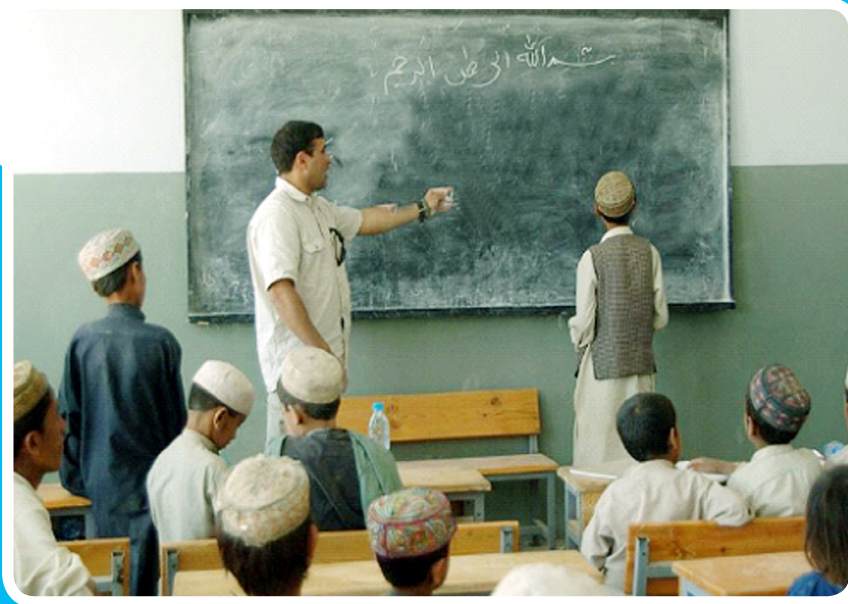

بلوچی

۲ صنف

مليين سرود

دا عزت د هر افغان دی
هر بچی یې قهرمان دی
د بلوڅو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیریان، نورستانیان
هم ایماق، هم پشه یان
لکه لمر پر شنه آسمان
لکه زره وي جاویدان
وایو الله اکبر وایو الله اکبر

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولو کور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هېواد به تل ځلیري
په سینه کې د آسیا به
نوم د حق مودی رهبر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بلوچی

دوم صنف

چاپی سال : هـ ش. ۱۳۹۹

الف

کتابی درستی کنگ

مضمون: بلوچیی زوان

نویسوکان: تعلیمین نصابی بلوچیی بهری نویسوکین ډل.

ایدت کونوک: بلوچیی زوانی در سین کتابانی نویسوکین ډل.

صنف: دوم

متنی زوان: بلوچی

دیمری دیوک: تعلیمین نصابی دیمری و درسیین کتابانی لیکگی مزین ریاست.

شینگ کونوک: معارفی وزارتی عامه ین آگاهی و ارتباطی ریاست.

چاپی سال: هجری شمسی ۱۳۹۹

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

درسیین کتابانی چاپ، بهر وبها کنگی حک په افغانستانی اسلامیین جمهوریی معارفی وزارت

ساتگنت. به بازارا زیتن و بها کنگش منع انت گون خلافان قانونیین سلوکی بیت.

معارفی وزیري پیغام

اقرا با سم ربك

پاكين خالقئ بازين حمد و ستا كه اماره هستي دات و وتن و نمشته كرتئ مزین نعمتی واوند كرت و بازين درود په خاتم رسول حضرت محمد مصطفی ﷺ كه خداوند ﷻ ی اولی پیغام په آبی (وتن) انت. چوكه په درستان روش و درانت. هجری شمسی ۱۳۹۷ سال به معارفی سالی ناما نام گپتگ بوت. پمیشا به امی و طنا به تعلیم ورود ینگئ نظامی جتاجتاین بهران بازين بنیادین بدل بوگی کیت: معلم، وانندگ، کتاب، مکتب، اداره و ماس و پسانی شورا افغانستانی معارفی شش بنیادین بهرزانتگه بنت که به وطنی تعلیم ورودینگی ود و دیمیریا مزین تاثیرى دارنت. به انچین قسمت جور کنوکین و هدی، افغانستانی معارفی رهدربری مزین خانواده تعهد کړته که به وطنی تعلیم ورودینگی انونین نظامی ود و دیمیریا بنیادین بدل بوگی بیاریت.

شه همی روگها تعلیمین نصابی اصلاح و دیمیری شه معارفی وزارتئ سرئ کاران انت. به ای بهرا تعلیمین نصابی اصلاح و دیمیری، کتابانی مزند و محتوای گهپودی و به مکتبان و مدرسه ان، سرکاری و خصوصین بنیادان درسین کتابانی رسینتن و بهرکرتن به معارفی وزارتئ پروگرامانی اولسرا جاه داریت. اما باوردان، اگه کتاب جوانین کیفیتی داشتگ مه بنت، وطنی تعلیمین سک و پرواکین مخسدانا به دستا آورتگه نه کنن.

په یات بوتگین مخسدانی به دستا آورتن و یک کارین هیل زورگین نظامی رسگا شه مچین وطنی دلسو چین معلم و مدرس و زانگ و کمالی واوندین مدیران که آیوکین نسلی رودینوک انت، په عزتداریه لوتین که په ای درسین کتابی هیل داتن و آبی مزند و محتوای رسینتنا به امی عزیزین فرزندان شه هررازی کوشستی پدا مه کنزنت و به کاری و سرپدین نسلی تعلیم ورودینگا گون دینی و ملین ارزشتان گون ایراد گروکین فکری کوشست بکننت. هر روچ سر تعهد و ذمه واری منگی نوک کرتنا گون ای نیتاسبخ داتنا بناکننت که به زوتین آیوکی عزیزین و انندگ، تاثیر دارین رودینتگ بوتگین شهروند و آبات و دیما شتگین افغانستانی جورکنوک بنت.

همی رازشه عزیز و دوستین وانندگان که وطنی باندی روچی پرارزشین بیه و سرمایه انت لوتین که رساکا مه شموشت و په باز ادب و احترام گون علمین پت و پولی شه عزیزین معلمانی سبخا په جوانی کت بزورنت ووتی عزتمندین معلمی زانگ و علمئ اوشگ چین بنت.

گلهسرا شه وطنی هیل دیوکین کارزانتان، تعلیم ورودینگی دانندگان و تعلیمین نصابی فنین بهرئ همکاران که په ای درسین کتابی بریرکرتنا شپ و روچ کوشست کرتگش قدر کړته وشه مزین خالقئ دربارا په آوان به ای پاک وانسان جور کنوکین راها سوب و کامیابه لوتین.

به یک معیاری و دیماشتگین معارفی نظامی دسترسی و آبات و دیماشتگین افغانستانی رسگی اومیتا که سرید، آزات و آسوده حالین شهروندانی واوند بیت.

دکتور محمد میرویس بلخی

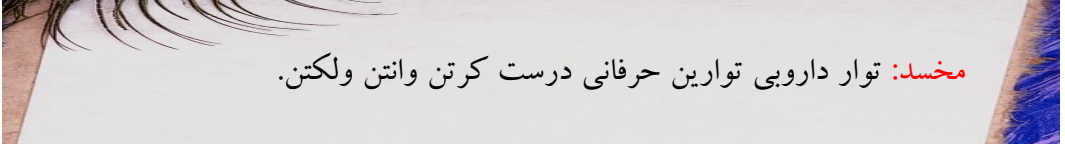
معارفی وزیر

ل

دیم	سرگال	اشمار
۱	الفبای حرفانی پدوارگین وانتس.....	۱
۵	خدا «ج».....	۲
۹	حضرت محمد «ص».....	۳
۱۳	امی مکتب.....	۴
۱۷	کتاب.....	۵
۲۱	جوانین وانندگ.....	۶
۲۵	معلم.....	۷
۲۹	نیوگ.....	۸
۳۳	زندگی جاگه.....	۹
۳۷	ماس.....	۱۰
۴۱	پنت.....	۱۱
۴۵	به کولی سرا اوشتاتن.....	۱۲
۴۹	چمانی ساتن.....	۱۳
۵۳	میکروب.....	۱۴
۵۷	ورگی وارتنی ډول.....	۱۵

دیم	سرگال	اشمار
۶۰	..... حیوان	۱۶
۶۳	..... مدت	۱۷
۶۶	..... مزنانی عزت	۱۸
۷۰	..... ماس و پسی حک	۱۹
۷۴	..... سدک و راستی	۲۰
۷۸	..... سول	۲۱
۸۱	..... حشر	۲۲
۸۵	..... ورگین آپ	۲۳
۸۸	..... سلام داتن	۲۴
۹۲	..... نکل	۲۵
۹۶	..... زندگی چارگرد	۲۶
۱۰۰	..... وطن	۲۷
۱۰۴	..... بزانت بلد	۲۸
۱۰۷	..... معارفی ترانه	۲۹

الفبای حرفانی پدوارگین وانتن

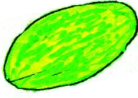

جست:

- ۱- شمی نام به گجام حرفا بنا بیت؟
- ۲- وتی نامی حرفانا گشتگه کنت؟
- ۳- الفبای حرفانا به عکسا ن نشان داتگه کنت؟
- ۴- توار دارین حرف چنت أنت؟
- ۵- بی توارین حرف گجام انت؟

به بلوچیئی زوانی لکتن و وانتنا شه جالگی حرفان کار گپتگه بیت که شه ایشان ۴
حرف توار دارنت و آ دگه بی توار أنت.
توار دارین حرف آ، ا، و، ی انت.

				د	خ	ح	چ	ج	ث	ت	پ	ب	ا	آ
			ظ	ط	ض	ص	ش	س	ژ	ز	ر	ر	ذ	ڤ
ې	ي	ی	ئ	ه	و	ن	م	ل	گ	ک	ق	ف	غ	ع

الفبا به عکسان

 پ	 ت	 پ	 ب	 ا	 آ
 ه	 خ	 ح	 چ	 ج	 ث
 ژ	 ز	 پ	 ر	 ذ	 ڀ
 ظ	 ط	 ض	 ص	 ش	 س
 ک	 ک	 ق	 ف	 غ	 ع
 ی	 ه	 و	 ن	 م	 ل

عزیزین وانندگان!

- توار دارین حرفانا شه ای سبخا جتا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- ای سبخا کراری بوانت و رندا به جالگئی اورکین جاگهانی تنها آدگه حرفانا په ډول بلکت.

آ	ا	پ	ت	ج	ح	د
ډ	ر	ز	س	ض	ط	
غ	ق	گ	م	و	هه	

پنچ ډل بیت و هر ډلی وانندگ وتي نامانی حرفانا ودی و به کاگدی دیما بلکت.

- سئ وانندگ په رون ای سبخا په برزین توارى بوانیت.
- سئ وانندگ په رون تختی دیما وتي ناما بلکیت وهر گجامی وتي نامی حرفانا په وتي همصنفاں بگشیت.

گسویین کار:

هر گجامی شه شما الفبای حرفانا په ډول به وتي کتابچهان بلکیت و توار دارین ۴ حرفی ایشک و آشکا خط بگرت.

عزیزین وانندگان!

- ای مطلبها جوان بشکنت و رندا جستانی پسوا بگشت.

- ۱- وخت چه کدر داریت؟
- ۲- چی که گوست دوارگه نیت؟
- ۳- کی به زندگیا کامیاب وسو بینه بیت؟
- ۴- کدین امی معلم و ماس و پس شه اما وشه بنت؟

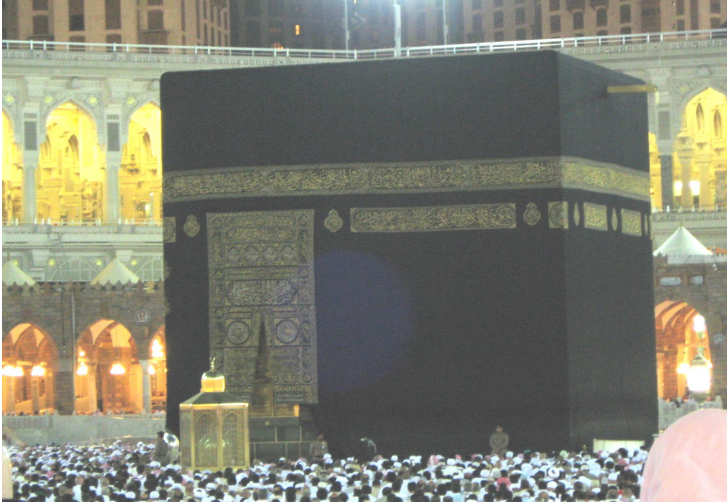
- هر گجامی شه شما یک حرفی گچین بکنت و رندا کلیمی ودی کنت که گون هما حرفا بنا بوتگ بیت.
- سی وانندگ په رون برزگی وانتگ بوتگین مطلبها پدوارگ بگشت.
- شه ای حرفانی تنها توار دارین حرفانا ودی و به وتی کتابچهان بلکت.

آ	ب	ج	د	و	ذ	ک	ف	ق	گ	م	ن
ل	ت	ث	خ	چ	ی	ر	ړ	ژ	س	ص	ط

- سی باریت و هر باری گون وت جتا جتا برزگی جدولی حرفانا بوانت و تواردارین حرفانا په یکی آدگرا بگشت .

خداوند ﷻ

مخسد: خدا "ج" درست کرتن آبي حڪمت، مزني وواكي پجارتن.

جست:

- ۱- به برزگي عكسا چيه گندت؟
- ۲- زانت كه مشماره كي ودي كرته؟
- ۳- اما كي بندگن؟
- ۴- خداوند "ج" بيد انسانا دگه چيا ودي كرته؟

خداوند ﷻ يكي انت، شريك، وړ ومانند نه داريت. آشه هر چيا سر پدانت، هر چي شه آبي نيمگا بيت. خدا ﷻ اما ره ودگه مچين چيزانا ودي كرته، آامي خالق و ودي كنوك انت. اما آبي رمان زور و بندگن، آبي مدت و كرمي چم چارواړن. بيد خدا ﷻ دگري ستا و عبادتي وړ ولايك نه انت. آء ډگار، آسمان، كوه، رود ودگه مچين چيزانا ودي كرتگيت. خدا ﷻ بازين حڪمت، مزني وواكي واوند انت. خدا ﷻ باز مهربان انت، اماره به نيكين كاران امر كرته. اما خدا ﷻ پرستن وبه آبي دربارا اميت دارن.

عزیزین وانندگان:

- ای سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون ای سبغا بوانیت.
- پنج دل بیت و هر دلی په رون لهتین چیزانی ناما بگشیت که خدا "ج" ودي کرته.
- سبغا کرار بوانت و رندا به اورکین جاگهان شه ای گالان بلکت.

بندگن

خداوند ﷻ

باز مهربان انت

- اما خداوند ﷻ.....
- ..... دگار، آسمان، کوه، دریاب و مچین چیزانا ودی کرته .
- خداوند ﷻ.....
- جالگی جملانا په برزین تواری بوانت.
- خدا ﷻ یکی انت، شریک، ور ومانند نه داریت، په هیچکسا ار نه انت. اما خدا ﷻ
- پرستن و به آیی دربارا امیت دارن.

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگان په رون ای سبخئ یک یک بارا په برزین تواری بوایت.

مرکینن گال: همانت که شه دو یا گیشترین گالانی رد و بند کرتنا "ترکیبا" جور بوتگ بیت.
چو: لوگ واجه، باگوان، کارجاه، آپ دوگ.

- ای سبخئ مرکینن گالانا مالوم بکنت.

- ای متنا گون جوانین املای بلکت وبه جائیکه زانت سوالیه و شارحه علامهانا بلت.

- سئ وانندگان په رون ای جستانی پسوا بگشیت.

۱- ای جهانان کئ ودی کرته؟

۲- هرکسا کئ روزیه دنت؟

۳- عبادتی لایک وورکئ انت؟

۴- کئ شریک ورمانند نه داریت؟

۵- اما به کئ پناه برن؟

۶- کئ اماره ودی کرته؟

گسویین کار:

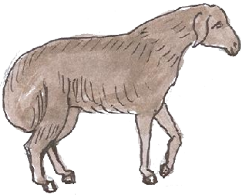
به وتی کتابجهان پنج چیزانی ناما بلکت که دگه چیزانی ورا آوانا هم خدا ﷻ ودی کرته.

عزیزین وانندگان!

- ای متنا بشکنت و جُستانی پَسوا بگشت.

- ۱- اما کي بندگن؟
- ۲- اما کي را عبادتہ کنن؟
- ۳- اما په کي مدت و کمکا اړن؟
- ۴- کي شه انسانی دليٰ حالا سي انت؟
- ۵- کي به بندگي دادا رسيت؟

- سي وانندگ په رون برزگي واننگ بوتگين متنا شه بر بگشيت.
- جالگي عکسانی ناما به وتي کتابچهان بلکت.

- شه جالگي گالان جمله جور بکنت.

بندگن

ودي کنوک

رمان زورن

- سبخی بنياديين بزانتا "خداوند ﷻ يکي انت، شريک، ور و مانند نه داريت په

هيچکسا اړ نه انت" په رون په برزين تواری بوانت.

حضرت محمد ﷺ

مخسد: حضرت محمد ﷺ درست کرتن، واتنن، لکتن و حرف و گالانی پجارتن.

جُست:

- ۱- به برزگی عکسا چیه گندت؟
- ۲- اما کی امت ان؟
- ۳- قرآنکریم په کی نازل بوتگیت؟

حضرت محمد ﷺ امی پیغمبر انت که شه خدا ﷻ نیمگا په بندگانی راه نشان دیو کیا دیم داتگ بوتگیت.

حضرت محمد ﷺ پسئ نام عبدالله و پیروکی نامی عبدالمطلب ات، آیی ماسئ نام بی بی آمنه ات شه عربی کومی قریشی قبیلا ات. آ به مکه ای شا را به بنی هاشمی خانوادها ودی بوته حضرت محمد ﷺ خدا ﷻ آخرین پیغمبر انت.

حضرت محمد ﷺ گون مردمان نیکن رویه کرت په گونډین زاگان دلسوچ و مهربان ات و مزنانی عزتا کرت. آ گشت: کسیکه په گونډین زاگان مهربان و دلسوچ مه بیت و مزنانی احترام ما مه کنت شه اما نه انت.

خدا ﷻ وتی کتاب قرآن مجیدا په مسلمانانی راه نشان دیو کیا په حضرت محمد ﷺ نازل کرتگیت. اما آیی امت ان وبه پیغمبری ایمان وباور دارن. اما وتی پیغمبرا دوست دارن.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبغا بوانیت.
- سبغا کرار بوانت و ای جمعین گالانی مفردا ودی بکنت.

مسلمانان

مزانان

بندگان

زاکان

- جالگی جستانی پسوا ودی بکنت و به وتی کتابچهان بلکت.

- ۱- امی پیغمبری نام کی انت؟
- ۲- پیغمبری پسو نام کی انت؟
- ۳- خدا "ج" آخرین پیغمبر کی انت؟

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگ ای سبخی یک یک بارا بوایت.
- ای متنا گون جوانین املاى بلکت و به جائیکه زانت سوالیه و شارحه علامهانا بلت.
- سئ وانندگ اسلامى پیغمبر حضرت محمد ﷺ صفتانى باروا هیر بدنت.
- جالگى اورکین جاگانا گون ای گالان پر بکت و به وتی کتابچهان بلکت.

عبداله

عبدالمطلب

بی بی آمنه ات

آخرین

حضرت محمد ﷺ پسئ نام..... و آیی پیروکئ نام..... ات آیی ماسئ
نام..... حضرت محمد "ص" خدا "ج"..... پیغمبر انت.

گسویین کار:

هر گجامی شه شما اسلامى مزین پیغمبر حضرت محمد ﷺ صفتانى باروا دو خط به
وتی کتابچهان بلکت.

عزیزین وانندگان!

- ای متنا بشکنت و رندا جُستانی پسوا بگشت.

- ۱- کئی په گوندین زاگان باز مهربان ات؟
- ۲- کئی مزنانی احترامما کرت؟
- ۳- آکسا که په گوندین زاگان مهربان نه انت و مزنانی احترامما نه کنت امی پیغمبر ﷺ چه گشتگیت؟
- ۴- اما که پیغمبر "ص" اُمت آن باید چونین رویه ای بدارن؟

- شه جالگئی حرفان گال جوړ بکنت و به وتي کتابچهان بلکت.

پیغمبر

پ-د-غ-م-ب-ر
ن-ی-م-گ-ا
ب-و-ت-گ-ی-ت
پ-د-ر-و-ک-ی
م-ا-س-ی
پ-س-ی

- سئ واننگ په رون برزگئی متنا که دیمترا وانتگ بوت شه بر په برزین تواری بوانیت.

- سبخی بنیادین بزانتا حضرت محمد ﷺ امی پیغمبر انت که شه خدا ﷻ نیمگا په بندگانی راه نشان دیو کیا دیم دانگ بوتگیت. په رون په برزین تواری بوانت.

امی مکتب

مخسد: گون زوانی راه و راهبند، واتن لکتن و مکتبی ازبابان وانندگانی پجارتن.

جست:

- ۱- به برزگی عکسا چیه گندت؟
- ۲- مکتبی ازبابانی ناما گشتگه کنت چه انت؟
- ۳- مکتبی ازباب چه درده ورنه؟
- ۴- پاری گجام کارانا کرتت و گجام کار شماره وش ات؟

اما هر روچ مکتبا رون، مکتب، واتن، لکتن و ادبی جاگه انت. اما گون مکتبی وانندگان دوست بوتگن، یگجا سبخه وانن په وتی میز، چوکی و مکتبی دگه ازبابانی پاک ساتنا کوشسته کنن به سبخی وختا کراره نندن ووتی معلمی هیرانا کوشکنن، شه مکتبا که الاسه بن به وتی گسارون، به راهی دراجیا سلبیه نه کنن. په ایشی که کسی شه واتن ولکتن و زانگ و کمالی ایل زرتنا بی کوت وبارمه مانیت به وطنی هلک، ولسوالی، شار و ولایتان بازین مکتبی جوړ بوته که بچک و جنگ به آوان سبخه واننت.

اما وتی مکتبا وتی کسی ورا دوست دارن و آیرا پاکه ساتن.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخئی نوکین گالانا بلکت.
- دو وانندگ په رون ای سبخا بوانیت.
- جالگئی کلیمانی ضدای ودی ورندا هر دو انا به وتی کتابچهان بلکت.

هر شپ

نه کنن

کاین

کمین

کچپ

- به بلوچیئی زوانا جمعی علامه "ان" انت که مفردین گال گون آیی جمع بنت. چو:

کوک + ان = گوکان

چم + ان = چمان

براس + ان = براسان

- پنچ گروپ بیت و هر گروپی په رون جالگئی مفردین گالانی جمعا په برزین تواری په آدگران بگشیت.

هلک

شار

گس

من

جاگه

مکتب

سبخ

هبر

عزیزین وانندگان!

- دو وانندگ په رون ای سبخی یک یک باری را په بُرزین تواری بوایت.

سوج کرتنی علامه (؟): ای علامه به سوج کرتنی جملانی آخرا لکتنگه بیت چو: کدی آتی؟ زی گجاشتی؟ آپ آورتی؟

- شه ای سبخی روگا هر گجامی سوجیین چار جمله جور کنت.
- چیزیکه انون گشتگه بیت، بلکت و ټک، کامه، سوالیه علامهانا جائیکه زانت بلت.
- شه شماسی وانندگ سی مکتبی ناما بگشیت و هر گجامی که مکتبی ناما گیت په آمکتبی باروا کمی هبر بدنت.
- جالگی دو جملا بوانت و بگشت که علم و زانگی هیل زرتنی جاگها چیه شنت؟

علم و زانگ انسانی زندگی چراگ انت. جوانین کس هما انت که زانگ و مردمگری واوند بیت.

گسوپین کار:

برزگی دو جملا به وتی کتابجهان بلکت.

عزیزین وانندگان!

- ای مطلباً بشکنت و جُستانی پَسوا بگشت.

- ۱- نصیر و بگم گون وت چه انت؟
- ۲- وختیکه شه و ابا کستنت چیه کنت؟
- ۳- مُزواک شه چیا دستا کیت؟
- ۴- نصیر و بگم به مکتبی شوتنی وختا گون کئی خدا حافظیه کنت؟

- جالگئی نیمگین جملانا پوره بلکت.

- ۱- اما هر روچ.....
- ۲- مکتب وانتن.....
- ۳- اما گون.....

- دو وانندگ په رون بُرزگئی گشتگ بوتگین مطلباً شه بربگشیت.

- شه جالگئی گالان جمله جوړ بکت.

مکتب

هلک

ولسوالی

وطن

کس

سبخی بنیادین بزانتا "مکتب، وانتن، لکتن و ادبی جاگه انت" په رون په برزین تواری بوانت.

کتاب

مخسد: گون کتابا وانندگانی گیشترین پجارتن و وانتن و زبرساتنا آوانی شوقمند کرتن.

جست:

- ۱- چنت کتابی ناماگشنگه کنت؟
- ۲- پاری گجام کتابانا وانت؟
- ۳- تا انون بلوچی زوانی چنت کتابا ونتگت؟

کتاب امی جوانین دوست و شه مکتبی کتوکین ازبابان انت، کتاب په اما الله (ج) حکمت و مزنی، پیغمبر "ص" بُرزین صفت، پس و ماس و حکمدارانی حک و زندگی جتاجتا ین بارانی وړ و ډولا بیانہ کنت. گون کتابی وانتنا وانگ و لکتنی و ساک و ديه بیت. کتاب په مردما چم و چراگی وړا انت، وانندگ شه کتابی برکتا پوه و سرپده بنت و علم زانگی و اوونده بنت دگه لازم انت که کتابی وانتنامه شموشن و په آیی ساتتنا دلگوش بکنن. به کتابی دیما گوستگین دانندگ و سرپدین کسانى زانگ و تجربه لکتنگ بوته که آوانی وانتن په مچان خاص په اما مکتبی وانندگان باز کتوک انت. اما کتاباوتی مهربانین دوسته زانن، هر چنکس که کتابا جوان بساتن و بوانن گیشتر پوه بن، کتابی وانتن باز زبرین مشکولی انت که مردما شه ناهودگ و ویلین پکرو خیالان دوره ساتیت.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخئی نو کین گالانا به کاگدا بلکت.
- دو وانندگ په رون ای سبخا بوانت.
- کرار سبخا بوانت و جالگئی گالانی چپا ودی کنت.

ناسرپد

گونډین

واب

دشمن

وشین

نشتگ

گندگ

تچکین

- سئ بار بیت وپه رون شه هر باری یک یک وانندگی ای جمعین گالانی مفردا بگشیت.

از بابان

خیالان

بوانن

کسانی

بنت

بکنن

وانندگان

زانن

حکداران

آوانی

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگ ای سبخئ یک یک بارا په رون په بُرژین تواری بوایت.
- ای سبخئ جمعین گالانا مالوم کنت.
- چیزیکه گشتگه بیت بلکت وبه جائیکه لازم انت ټک، کامه و سوالیه علامهانا بلت.
- شه ای گالان په جالگئ اورکین جاگهانی پُر کرتنا درگیجت و رندا به وتي کتابچهان بلکت.

دوست

کتوکین

انت

حکمت

صفت

وحکدارانی

بارانی

بیانه

گون

وانگ

ودیه.

کتاب امئ جوانین..... وشه مکتبئ.....از بابان..... کتاب په اما الله ﷺ..... و
مزنی، پیغمبر ﷺ بُرژین..... پس و ماس و ..... حک و زندگیئ جتاجتاین
..... ورو ډولا..... کنت..... کتابئ وانتنا..... ولکتئی
وساک..... بیت.

گسویین کار:

هر گجامئ شه شما ای سبخئ دومی بارا به وتي کتابچهان بلکت.

عزیزین وانندگان!

- ای متنا جوان بشکنت و رندا جستانی پسوا بگشت.

۱- شیرچه و هدا شکاره نه کنت؟

۲- شیری پوست چونین رنگی داریت؟

۳- پرچی بش وزولی حیوان شه شیرا ترسنت؟

۴- شیری پنجگ چون انت؟

۵- شیر چه راز و دروشمی داریت؟

- دو وانندگ همی مطلبا که دیما شه جستان او شکنت یکواردگه شه بریگشیت؟

- جالگی مطلبا بوانت و شه دیمی به وتی کتابچهان بلکت و به وتی مکتب، گس و مچین جاگهان به چمی چیرا بگرت.

**پاکیزگی امی دُرایی برجا منتن و چارگردی براهی سببه بیت بیات که وتی
زندگی چارگردا پاک بساتن.**

سئ وانندگ په رون برزگی مطلبا که پاکیزگی اثرا به زندگی سرا روشه کنت په برزین تواری په وتی همراهان بوانیت.

سبخی بنیادین بزانتا "کتاب امی جوانین دوست انت باید آیرا بوانن و جوان بساتن"
په رون په برزین تواری بوانت.

جوانین وانندگ

مخسد: گال و جملانی وانتن و لکتن و جوانین وانندگی پجارتن.

جست:

- ۱- به برزگی عکسا چیه گندت؟
- ۲- جوانین وانندگ کی انت؟
- ۳- به شمی صنفا چنت وانندگ سبخه وانیت؟

ایش کریمداد انت، آء جوانین وانندگی، همیکه تاریا ماله شه و اباکستیت وتی ماس و پسا سلامه دنت، دست و دیما شودیت و وتی دنتانانا بُرسه جنت و ورزشته کنت. سبخانا وانیت و جای وارت رندا هما روچی سبخانی کتاب، کلم و دگه ازبابانا زوریت و مکتباروت.

آبه مکتبی رسگا وتی استاد و هم صنفانا سلامه دنت و عزته کنت به سبخئی و ختا کراره نندیت و معلمی هبرانا کوشکنت پمیشاوتی سبخانا جوانه زوریت و پوه و سرپدین وانندگی انت گون وتی هم صنغان باز دوست انت اگه آوان چیزی سوج کنت کمکه کنت، مچین آیرا دوست دارنت و شنت کریمداد سرپد و جوانین وانندگی انت.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخئی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخئی متنا کرار بوانت و ای گالانی چپا و دی بکنت.

خرابین

ایره

سلبی

ناسریدین

- سی ډل بیت هر ډلی په رون یکی آدگری ناما بگشیت و آدگه بشکننت.
- گون جالگی گالان جمله جوړبکنت.

جوانین

کرار

ماله

سریدین

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگ په رون ای سبخئ یک یک بارا په برزین تواری بوانت.

اشاره ین ضمیر: همانت که گون آوان دوریا نریکین چیز مالوم و نشان داتگه بیت چو:

مفرد	جمع	
ای	ایشان	نریک
آء	آوان	دور

- به ای سبخا اشاره ین ضمیرانا مالوم بکنت.

- سئ وانندگ په رون جوانین وانندگی صفتانا بگشیت.

- پنچ دل بیت شه هر دلی یک وانندگی وتی پا نادئ وانندگی ناما بگیت و په ای ډولی اشاره ین ضمیرانا بگشیت.

مثالی ورا

ای احمد انت و ایشان آیی هم صنف انت.

گسویین کار:

شما مچین ای سبخئ اولی بارا به وتی کتابچهان بلکت.

عزیزین وانندگان!

- ای متنا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

- ۱- به مکتبا چه یا ته گرت؟
- ۲- بازین مکتبی داشتن په یک وطنی چه کتی داریت؟
- ۳- کئی په وتی وطن گهتر خدمت کرتگه کنت؟
- ۴- به امی وطن بچک مکتبا باز رونت یا جنیک؟
- ۵- پرچی مکتبا کایت؟

- شه جالگی گالان به اورکین جاگهان بت و جملی معنا پوره کنت.

وانندگی

همیکه

ماله شه

ماس

دست و دیما

کریمداد جوانین ..... انت ..... تاریا ..... و ابا کستیت ..... وپسا سلامه دنت، .....
شودیت.

- سی وانندگ چیزیکه دیما شه جستان او شکنت په رون شه بر یکوار دگه بگشیت.

ای سبخی بنیادین بزانتا "کریمداد جوانین وانندگی انت همیکه تاریا ماله شه و ابا کستیت، ماس و پسا سلامه دنت، دست و دیما شودیت" په رون په بُرژین تواری بوانت.

معلم

مخسد: گالانی حرفانی درست کرتن، وانتن، لکتن و معلمی کدری زانتن.

جست:

- ۱- معلم کی انت؟
- ۲- معلم وانندگانا به چیا راه نشان دیوکیه کنت؟
- ۳- بید وانتن و لکتنی یات داتنا معلم وانندگانا چی یا ته دنت؟
- ۴- معلم وانندگانا شه چیا منع کنت؟
- ۵- پچی باید معلما و اندگ دوست بدارنت؟

معلم په وانندگان راه نشان دیوک و مدت رسینوکی انت که اماره په نیک و جوانین کارانی تسر رسینگا راه نشان دیوکی و شه گندگین کاران منعه کنت. معلم صاحب هر روچ گون پاجین پیشانی و وشین سرودلی به صنفا کیت و رندا شه سلام داتن و امی سوچی گپتنا په باز مهربانی امی گسوئین کارانا گندیت. معلم صاحب شه اما لهتین جسته کنت اما کوشسته کنن آیی جستانا پسویدین، اگه امی پسو راست مه بنت په باز مهربانی جستانی پسوا په اما گشیت. اما وتی معلمانا باز دوست دارن، آء په امی تعلیم ورودینگا باز زحمته کشت. بیدی وانتن و لکتنی یات داتنا په مردمگری و جوانین کارانی تسر رسینگا اما ره راه نشان دیوکیه کنت.

عزیزین واندگان!

- ای سبخئ نوکین گالانا به وتي کتابچهان بلکت.
- دو واندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخئ متنا کرار (بی توار) بوانت و ای گالانی چپا ودی کنت.

شپ

شیوار

سلب

بُوز

نشت

پادون

بی واد

شُت

- پنج دل بیت هر دلي په رون جالگئ مفردین گالانی جمعا په برزین توارى په ادگران بگشیت رندا به وتي کتابچهان بلکت.

معلم

جست

واندگ

پسو

سبخ

من

آ

گس

عزیزین واندگان!

- شه شما سی واندنگ په رون سبخی یک یک بارا په برزین تواری بوانیت.
- ای سبخی جمعین گالانا بگشت.
- شه ای سبخا هما گالانا که زانت معلمی کار و زحمتا گهتر نشانه دنت به وتي کتابچهان بلکت.
- چیزیکه انون گشتگه بیت بلکت و سوالیه و شارحه علامهانا به جای بلت.
- شه شما سی واندنگ هر گجام په رون وتي سی معلمی ناما بگشت.
- شه ای گالان به جالگی جملانی اورکین جاگهان بلکت.

واندگان

مدت

اماره

جوانین

رسینگا

دیوکی

گندگین

کنت

معلم په ..... راه نشان دیوک و ..... رسینوکی که ..... په نیک و
..... کارانی تسر ..... راه نشان ..... و شه ..... کاران
منع .....

گسویین کار:

ای سبخی سومی بارا هرگجائی شه شما به وتي کتابچهان بلکیت.

عزیزین وانندگان!

- ای مطلباً بشکنت و رندا جُستانی پسوا بگشت.

- ۱- کئی بِلَکین گوکی داریت؟
- ۲- چه ډولی گوکانا بِلَکه گشت؟
- ۳- پچی و ختیکه بِلَکین گوکی سرا تواره کنت کوشیت؟
- ۴- شه شما کئی گوکی داریت که به سری نامی اشتگ بیت؟

- جالگی نیمگین جملانا پوره بلکت.

- ۱- معلم په وانندگان .....
- ۲- اگه امی پَسو راست مه بنت.....
- ۳- آپه امی تعلیم وردینگا.....

- سی وانندگ په رون دیمتری گشتگ بوتگین مطلباً شه بر بگشیت.

- شه ای جالگی گالان جمله جوړ بکنت.

معلم

اما

هر روچ

سبخی بنیادین بزانتا "معلم په وانندگان راه نشان دیوک و مدت رسینوکی انت" په رون
په برزین تواری بوانت.

نیوگ

مخسد: واتن، لکتن و ورو وری نیوگانی درست کرتن.

جست:

- ۱- به برزگی عکسا گجام نیوگانا گندت نامیش بگشت؟
- ۲- به امی وطن گجام نیوگ و دیه بنت؟
- ۳- گجام نیوگانا وش دارت؟

امی وطنی دکار په هر وری نیوگ دارین درچکانی رودتن و مزن بوتنا جوان انت.
باگوان، سپی ریش انت اکه ورنه په نیوگ دارین درچکانی ساتنا کوشسته کننت.
به امی وطن سيب، زرد آلو، ناک، شفتالو، بهی، انار، گیلایس، انگور، کوپک و گلو
باز انت که هسک و هم تازک وارتکه بنت.
امی مردم رندا شه باگانی برو حاصلی نز آورتنا لهتین نیوگ چو زرد آلو، انجیر،
انگور، گلو و دگه نیوگانا هسکه کننت.
امی وطنی هسکین نیوگ چو جلغوزه، بادام، جوز و پسته به جهانا نام توار دارنت.
شه گلوی هسک کرتنا چاولی، شه کوپگی دلگی لار داتنا شیرگ وشه انگورانی هسک
کرتنا سبزی و سورین میز دستا کیت.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا و دی وسایگ بکنت.
- دو وانندگ په وار نوکین سبخا بوانیت.
- ای سبخا کرار بوانت و جالگئی گالانی چپا و دی بکنت.

تر(تازگ)

گونډ

کم

کسان

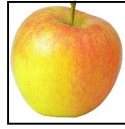
- به پنج ډلا بار بیت و هر ډلی په رون یک نیوگی ناما بگشیت.
- سی وانندگ ای سبخی سئ بارا په رون په برزین تواری بوانیت.

عزیزین وانندگان!

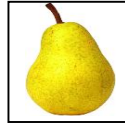
- ای سبخی مرکب (لوہین) گالانا به وتی کتابچہان بلکت.
- ای متنا پہ شری املا بلکت و جائیکہ زانت سوالیہ و شارحہ علامہانا بلت.
- سی واننگ پہ رون سی نیوگی ناما بگشت و هر گجامی باروا ہبربدت.
- نیوگانی عکسا بچارت و رندا هر گجامی دیما آیی ناما بلکت.

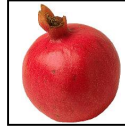
.....

.....

.....

.....

گسویں کار:

جالگی نیوگانی حرفانا به اورکین گسانی تها بلکت کہ بریر برسنت.

انگور

انجیر

ناک

انار

ا	ی																		
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

عزیزین وانندگان!

- ای متنا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

۱- وطن کي گس انت؟

۲- مردمی کدر به چیا انت؟

۳- نان چون ودیه بیت؟

۴- کئی پَس و بُزانا چارینیت؟

۵- انجنیر چیوه کنت؟

- برزگی واننگ بوتگین متنا سعی واننگ شه برپه برزین تواری بگشیت.

- جالگئی مفردین گالانا جمع کنت.

پَس

گوشت

وطن

پوست

روح

راه

سبخی بنیادین بزانتا "به امی وطنای سبب، زرد آلو، ناک، شفتالو، بهی، انار و دگه نیوک

بازانت" په رون په برزین تواری بوانت.

زندگي جاگه

مخسد: وانتن، لکتن و گون زندگي جاگه وانندگان پجارتن.

جست:

۱- به زندگي جاگه چونين کرداری بدارن؟

۲- به زندگي جاگه په مردما کي باز نزيك انت؟

۳- گندگين کرداری پاچون انت؟

کس مردمی زندگي جاگه انت. ايشک و آشک هم پل انت. په ايشی که مردم به وتی زندگي جاگه شر تر زندبگو ازینت باید گون همپلان جوانين کرداری داشتگ بیت، شه وت، مزن ترانا عزت بکنت و په گوند تران مهر بداریت.

به زندگي جاگه باید مچین همپل يکي آدگری خيرا بلوتنت و گون يکي آدگرا روگ و آيگ و استاتن و نشتن داشتگ بنت په وتی جاگه و هندي آباتی و ديمريا دلگوش کنت و وتی سکيانا په سلا و شور حل کنت.

کسيکه به وتی زندگي جاگه گون مردمان نيکين سلوکي بداریت مچین آبي عزنا دارنت و آبي و شناميا لوپنت و اگه کسی ويل و گندکين عمل داشتگ بیت دگه آبي زندگي جاگهي ايشک و اشکي مردم شه آبي بده برنت.

عزیزین وانندگان!

- سبخئی نوکین گالانا سیا یگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کرار بی توار" بوانت و جالگئی کلیمانی چپا به آیی ودی بکنت.

گونډتر

بدنامی

بدین سلوک

وشه برفت

- دو ډل بیت وشه هر ډلی یک وانندگی په جوانین سلوک و دگه وانندگی په گندگین سلوکئ بار وا هبربدنت.
- شه جالگئی گالان په اورکین جاگهان درگیجت.

به وتي

په جوانی

همپلان

عزت

مهر

په ایشی که مردم ..... زندگی جاگها ..... زندبگو ازینیت دگه باید انت گون وتي
ایشک و آشکئ ..... جوانین سلوکئ داشتگ بیت. شه وت مزن ترانا ..... بکنت و په
گونډ تران ..... بداریت.

تفضیلیں صفت: ہما انت کہ یک چیزی گھتری، مزن تری و کسان تریا شہ دگران روشہ کنت.
تفضیلیں صفتی علامہ "تر" انت.

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگ پہ رون ای سبخی یک یک بارا پہ برزین تواری بوانیت.
- به ای سبھا تفضیلیں صفتی گال گجام انت؟
- چیزیکہ گشتگہ بیت املا بلکت و به جائیکہ لازم انت سوالیہ و شارحہ علامہانا بلت.
- سئ وانندگ وتی سئ ہمپلی ناما بگشیت و پہ آوانی باروا ہیربندت کہ گون دگران نیکیں سلوکی دارنت.
- جالگی چاچا کئی جوابا ودی بکنت.

پیرہ مرد راہہ روت بہ ڈگاری دیما نکہ کلیت. (لکری نشان)

- پہ جوانین ہمپلان بہ اورکین جاگھا یکی شہ ای گالان درگیجت.

خیرا
تاوانا
بدیا
خرایا

جوانین ہمپل یکی آدگری ..... لوپنت

گسویں کار:

برزگی چاچا کھا بہ وتی کتابچھان بلکت و ای چاچا کھی جوابا شہ بربکنت کہ
مخسدی چی انت.

عزیزین وانندگان!

- ای مطلباً بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

- ۱- رندا شه لوارا گجام موسمه کیت؟
- ۲- تیرماه سالی چنتمی موسم انت؟
- ۳- تیرماهی موسمی هوا گرم انت یا لواری؟
- ۴- به گجام موسما درچکانی بلگ زرده بنت و ریچنت؟
- ۵- کشار گر به تیرماها چیه کشت؟

- - جالگئی گالانی جمعا ودی بکنت.

همپل

سکی

لویت

گونډ

- سئی وانندگ په رون برزگئی وانتگ بوتگین مطلباً شه برېکشیت.

- په ای گالان یک یک جمله جوړ وبلکت.

په جوانی

مهر

عزت

شریک

سبخی بنیادین بزانتا "په ایشی که مردم به وتی زندگی جاگها په جوانی زندگی بکنت

باید انت جوانین سلوکی داشتگ بیت" په وار په برزین تواری بوانت.

ماس

مخسد: وائن، لکتن و ماسی کدر و حکانی زانتن.

جست:

- ۱- کی په زاگان باز زحمتامته؟
- ۲- پرچی باید وتی ماسی عزتا باز بدارن؟
- ۳- شما گون وتی ماسان به گجام کاران کمکه کنت؟

هر انسانی اولسری دلسوچ، مهربان و راهشون دیوک ماس انت ماس په وتی زاگانی رودینگ و مزن کرتنا باز سکيانانمیت به ای کارا شپانا روچ و روچانا شپه کنت و گون بازیڼ صبر و دلئ آږا زاگا مزنه کنت.

ماس وترا به زاگانی دیما ذمه واره زانت پمیشا یک کتره ی هم شه وتی بچان بیهوشه نه بیت و هرو هده و پاسی و تی زاگانی سرو پاسرا داریت و په آوانی په شریڼ مزن کرتن و رودینتنا وړ وړی سکيانا منیت.

ماس به وتی پر مهرین بگلا زاگانا مردمگری، وطندوستی و سدک و راستیا یا ته دنت و به ای راهها برزین همت و سکین نیت و ارادی داریت.

زاگ باید انت بزانتت که هنچا مزن نه بوتگنت بلکین په آوانی مزن کرتنا ماس بازسکيانا منته، دگه لازم انت که ماسی عزتا مدام داشتگ بن و رازیکه برازیت حکانی آدابکنن.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری بوانت و ای گالانی ضدا ودی بکنت.

کلپی و دروگ

سکی

بُوزین

- پنج ډل بیت و شه هر ډلی یک وانندگی په ماسی کدرو حکانی باروا هبریدنت.

عزیزین وانندگان!

- سی سئ وانندگ په رون ای سبخی یک یک بارا بوانیت.
- ای سبخی جمعین گالانا مالوم بکنت.
- انون چیزیکه گشتگه بیت وت بلکیت و جائیکه زانت شارحه و سوالیه بلت.
- شه جالگی گالان په جملانی اورکین جاگهان درگیجت ورندا به وتی کتابچهان بلکت.

اولسری

ماس

په وتی

رودینگ

شپا نا روچ

باز سکيانا

هر انسانی ..... دلسوچ، مهربان و راه نشان دیوک! ..... انت. ماس ..... زاگانی
..... و مزن کرتنا! ..... منیت به ای کارا ..... وروچانا شپه کنت.

گسویین کار:

ای جملا پنج وار به وتی کتابچهان بلکت و شه بر بکنت.

هر کس باید انت وتی ماسی عزتا بداریت!

عزیزین واندگان!

- ای متنا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

- ۱- بالاچ و بیبرگ گون وت چی اتنت؟
- ۲- بیبرگ مزن ات یا بالاچ؟
- ۳- بیبرگ به گجام صنفا ات و بالاچ به گجام صنفا؟
- ۴- ای صنفي چنت واندگانی پس سیگار، نسوار یا دگه عملی نه داشت؟
- ۵- بالاچ و بیبرگ چیا وتي سر برزیه زانتنت؟

- جالگئی مفردین گالانا جمع بکنت.

شت

ات

دات

واندگ

- سئ واندگ په رون چیزیکه دیماشه جستان اوشکتت شه بریکوار دگه بگشیت.

- شه جالگئی گالان په اورکین جاگهان گچین ورندا به وتي کتابچهان بلکت.

سیگار. نسوار. دگه عمل، نیوگ و ورزشت

.....، ..... یا ..... په انسانا ضرر دارنت ..... و ..... په انسانی کتا انت.

سبخی بنیادین بزانتا "هر انسانی اولسری دلسوچ، مهربان و راه نشان دیوک ماسی انت"
په برزین تواری بوانت.

پنت

مخسد: وائن، لکتن مزانی پنتانی او شکتن و عملی کرتن.

جست:

- ۱- ماس و پس و دگه مزانی پنت چه پیدگی داریت؟
- ۲- چگولی گندگ انت یا جوان؟ چه گندگی داریت.
- ۳- دروگی پاچون انت؟

ایش امی ناکو انت. آ اماره دوست داریت و مدام پنت دنت و سوگه کنت؟ اما هم آیرا دوست دارن و هبری کنن، ای واری که پنته دات گشت:

* شه دروگ گشتنا دوری بگنت

* کسی پسلا هبرمه دیت.

* دگری عیبانی پدومه گردت.

* و تراشه بیکاری، بی حالی و اسرا حتا بساتت.

* وتی هبرا دیما بسنجت رندا بگشت.

* مروچیین کارا په باندا میلته.

* حسوتی مه کنت.

اما ای پنتانا به وتی هوشا گرن زانن که ماس و پس و دگه مزانی پنت و سوگه په امی کتا انت.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کرار(بی توار) بوانت و جالگئی گالانی چپا شه تهی ودی بکنت.

راست

جوانی

دیم په دیم

کار

- پنچ دل بیت و هر دلی په رون یک یک پنتی باروا که بری سبخا انت هبربدیت.
- جالگئی اورکین جاگهانا گون یکی شه ای گالان پُر بکنت.

کسی

گشتا

عیانی

..... پسلا هبرمه دئت.

شه دروگی ..... دوری بکنت

دگرانی ..... پدومه گردت

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگ ای سبخئ یک یک بارا په رون په برزین تواری بوایت.

- به ای سبخا اشاره بین ضمیرا نشان بدیت.

- ای مطلباً په شری املا بلکت و جائیکه لازم انت سوالیه و شارحه علامهانا بلت.

- سئ وانندگ په رون یک یک پنتا بوایت و په آیی عملی کرتنی باروا هبربدنت.

- جالگئ چاچا که بوانت و جوابی بگشت.

آچی انت که زوانی نه داریت هیره دنت

جان نه داریت سبخه دنت

گسویین کار:

هرگجامئ شه شما ای پنتانا به وتی کتابچهان بلکت.

شه دروگی گشتنا دوری بکنت .

کسئ پسلا هیرمه دیت .

دگرانی عیبانی پدومه گردت .

حسوتی مه کنت.

عزیزین وانندگان!

- ای مطلباً بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

۱. ولی محمد چنتم صنفی وانندگ انت؟
۲. شه مکتبا که الاسه بیت گجا روت؟
۳. وتي کتابانا گجا کلیت؟
۴. رندا شه نیمروچی نان وچای وارتننا چیه کنت؟
۵. ولی محمد رندا شه وایی او ستاتن و دست و دیمی ششتنا چیه کنت؟

- جالگئی مفردین گالانی جمعا ودی کنت و بلکت

من

ته

گوک

- سئ وانندگ چیزیکه دیما شه جستان اوشکتت شه بریکوار دگه بگشیت.

- په جالگئی گالان جمله جوور بکنت.

الاس

روت

کلیت

سبخی بنیادین بزانتا "منی ناکو اماره دوست داریت اما هم آیرا دوست دارن" په روت
په برزین تواری بوانت.

به کولی سرا او شتاتن

مخسد: وانتن، لکتن، اشاره بین ضمیری درست کرتن و کولی سرا او شتاتنی کدرا زانتن.

جست:

- ۱- به کولی سرا او شتاتن چه پیدگی داریت؟
- ۲- کولی سرانه او شتاتن تاوان داریت؟
- ۳- شما کسی را درسته کنت که بد کول بیت؟

ناکو احمد جوانین هبره دنت. آء که هر و هدا انسانی نیکین صفتانا گشیت ای واری په اما وعده و کولی تسر کرتنی کدري زانتی سرا هبردات.

آء گشت: په انسانا جوانین تب و خو و مردم گری پانادا وعده و کولی سرا او شتاتن باز کدر داریت، که چیزیکه کول داتگه بیت باید تسر برسیت.

بزانت کسیکه وتی کولی سرا کوشتیت مچین آیرا دوست دارنت و په برزین چمی گندنت امی هبرا په دگه زاگان هم بگشت که آوان هم وعده و کولی کدرا بزانت پچی که بد کولی و به وعدی سرا نه او شتاتن انسانی اعتبارا کمه کنت اما ای پنتا به وتی هوشا ساتن و هیچبر بی کولیه نه کنن.

عزیز واندگان!

- سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو واندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری بوانت و جالگئی گالانی چپا ودی بکنت.

بدین

گندگین

جالین

- پنچ ډل بیت و شه هر ډلی په رون یک واندگی په کولی سرا او شتاتی باروا هبربدنت.
- شه جالگئی گالان په اورکین جاگهان درگیجت.

جوانین

کولی سرا

کول

باید

بیت

کولی سرا

اعتبارا

آبی گشت: یکی شه انسانی ..... صفتان ..... او شتاتن انت.
یعنی چیزیکه ..... داتگه بیت ..... تسر کرتگ ..... آئیکه وتي ..... نه
کوشیت وتي ..... کمه کنت.

اشاره ین ضمیر:

اشاره ین ضمیر هما انت که گون آوان دورویا نزیکن چیزی معین و نشان داتگه بیت.

چو: ایش، ایشان، آ، آوان.

عزیزین واندگان!

- سئ واندگ ای سبخئ یک یک بارا په رون په برزین تواری بوانیت.
- به ای سبخا اشاره بین ضمیرا نشان بدیت.
- انون چیزی که گشتگه بیت بلکت و به جائیکه لازم انت سوالیه و شارحه علامها نا بلت.
- سئ واندگ هر گجامی په رون په انسانی نیکن صفتانی باروا هبربدیت.

په اورکین جاگها یکی شه ای گالان درگیجت.

دروگ گشتن

کولی سرا نه او شتاتن

کولی سرا او شتاتن

یکی شه انسانی جوانین صفتان ..... انت.

گسویین کار:

هر گجامئ شه شما دو جمله په کولی سرا او شتاتی باروا به وتی کتابچهان بلکیت.

عزیزین وانندگان!

- ای مطلباً بشکنت و رندا جستانی پسوا بگشت.

- ۱- لولوک چنت ډولی انت؟
- ۲- پیله ی کرم وشاتی گودر شه گجام لولوکان انت؟
- ۳- شه گودرا چه دستا کیت؟
- ۴- مورینک، مدگ و پشگ شه گجام لولوکان انت؟
- ۵- ابریشم شه چیا دستا کیت؟

- گون ای گالان سوچ کرتنی جمله جوړ بکنت.

کدین

شه گجام

چنت روچ

..... راهها شارا رون؟

..... پدا آزمايگ بنا بنت؟

..... کاینت؟

- سئ واننگ په رون برزگی و انتگ بوتگین مطلباً شه بریگشیت .

سبخی بنیادین بزانتا "یکی شه انسانی جوانین صفتان کولی سرا او شتان انت" په رون په برزین تواری بوانت.

چمانی ساتن

مخسد: چمانی ساتن و کدري زانتن و گالانی و انتن ولکتن.

جست:

- ۱- به برزگی عکسا چیه گندت؟
- ۲- شه چمان چه کاره گرن؟
- ۳- پرچی په چمی ساتنا دلگوش بکنن؟

چم شه انسانی بدنی باز پُر کدرین باسکان آنت. گون چمان وتی زندگی چپ و چارگردا هرچیا گندن، آوانی کسانی و مزنی، دروشم و رنگ په اما مالومه بیت و هرچی بره و زیب گندگی و خرایا اماره نشانه دینت. بایدانت، چمانی کدرا بزانتن و آوانا جوان بساتن، سونی یکی آدگر سینگ، سیخ، لپ و سرتیزین چیزانا ایرمه دین شه سورین و ترکتنین چیزان، شه حاک و پلک و دنزو مجان وتی چمانا دور بساتن ناشو شتگین دستانا به وتی چمان مه لگاشن و بیدی ډاکترئ سلا و شور و سوگها شه وتی دل وت سر نمره دارین عینک به چمان میلن بازین روشنی نیمگا و خاص وختیکه روچ گیرک (کسوف) بیت و روچی دیم گپتکه بیت باید انت دیم روچا مه چارن. پچیکه په چمان باز تاوان داریت.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخئی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری بوانت و ای گالانی چپا ودی بکنت.

نرم

تارم

سرد

ششتگین

کت

- پنج دل بیت و هر دلی په رون په چمانی کدری باروا هبر بدنت.
- په جالگئی اورکین جاگهان شه ای گالان ودی و رندا به وتي کتابچهان بلکت.

چمان

هرچیا

آوانی

دروشم و رنگ

گون..... وتي زندگی چپ و چاگردا..... گندن..... کسانى و مزنى
..... په اما مالومه بیت.

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگ ای سبخئ یک یک بارا په رون بوانیت.
- ای سبخئ جمعین گالانا به وتي کتابچهان سیاگ بکنت.
- چیزیکه انون گشتگه بیت بلکت و جائیکه زانت شارحه و سوالیه علامهانا بلت.
- سئ گروپ بئیت وشه هرگروپی یک یک وانندگ په وار په ایشی که چمی کدرا باید بزائن وزبرساتن هبریدنت.
- جالگئ گالانا په اورکین جاگهان گچین بکنت ورندا به وتي کتابچهان بلکت.

دستانا

چمان

سلاوشور و سوگها

میلن

نمره دارین عینک.

ناشوشتگین..... به وتي ..... مه لگاشن و بیدی داکتری .....
شه وتي دل ووت سر ..... به چمان .....

عزیزین وانندگان!

- ای متنا په جوانی بشکنت ورندا جستانی پسوا بگشت.

۱- مورینک چنکسین لولوکئی انت؟

۲- مورینک شه تاری ته نواشاما چیه کننت؟

۳- پچی مورینک اینکه کاره کننت؟

۴- پچی مورینک وتی گسئ حاکانا کونلهی برزسرا پریننت؟

۵- مورینک مزن انت یا مسسک؟

- سئ وانندگ په رون چیزی که دیماشه جستان گشتگ بوت یکواردگه شه بر بگشیت.

- جالگئی متلا بوانت وبه وتی کتابچهان بلکت.

چم شه چما شرمیت.

سبخئ بنیادیین بزانتا "چم شه انسانی بدنی باز پرکدرین باسکان انت، گون چمان وتی

زندگی چپ چارگردا هرچیا گندن" په رون په برزین تواری بوانت.

میکروب

مخسد: واٲنن، لکتن و میکروبانى درست کرتن.

میکروب سک کسانین زنده جانى

جست:

- ۱- میکروب چى گشت
- ۲- میکروب به گجا گیشتر و ديه بيت؟
- ۳- میکروب گون چى ديستگه بيت؟
- ۴- و تراشه میکروبا چون ساتگه کنن؟

میکروب سک کسانین زنده جانى که گون چمان ديستگه نه بيت گون میکروسکوبا ديستگه بيت، په انسان و حيوانان تاوان دارنت. میکروب به هوا، آب، خاک، ناشتگن سوزى و نيوک و دگه چیزان جا گرنٲ که اگه انسان وتى هوشا مه گرنٲ شه میکروبانى سببا گون راز رازى نا جوربان ديم په ديم بنت. په ايشى که میکروب به کچٲ وناپاکين جاگهان بازانت دگه بايد به انچين جاگهان مه رون، خاک و پُلکانى تها چارمه کنن، ناشتگين سوزى و نيوک مه ورن، کچٲ و سرتگين چیز و مرتگين حيوانانى دونها دست مه جنن. نيوک و سوزيانا ديما شه وارٲنا زبر بشودن، گوشت و دگه ورگيانا په شرى پچن اگه شه شپا په تاريا چیزى مانيت به سربستگ و سردين جاگهى بساتن و وارٲنى وهدا زبر لاردين.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری بوانت و جالگئی گالانی چپا ودی بکنت.

مزین

پاکیزگ

کټ

مه شون

جوړی

گرمین

- پنچ ډل بیت و شه هر ډلي په رون یک وانندگي میکروبی باروا هبریدنت.
- شه جالگئی گالان په اورکین جاگهان درگیجت.

میکروب

ناشتگین

جاه گرنټ

وتی هوشا

ناجوړیان

..... به هوا، آپ، حاک، ..... سوزی و نیوگ ودگه چیزان.... که اگه انسان
..... مه گرنټ شه میکروبانې سباگون راز رازی ..... دیم په دیمه بنت.

عالین صفت:

هما انت که یک موصوفی گهترياشه دگران بيا نه کنت چو:
مزن ترين، برزترين، ای صفتی علامه "ترين" انت که مطلقين صفتی آخرا آورتگه بیت بیدی
ایشی به بلوچی زواناگون دگه گالانی آورتنا به مطلقين صفتانی دیما عالین صفت جوړه بیت
چو: سک، باز و درستان که بازيي مانا دنت.

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگ هرگجامي ای سبخی یک باری را په برزین تواری بوانیت.
- به ای سبغا سک چی صفت انت.
- ای متنا په شری املا بلکت و جائیکه لازم انت سوالیه و شارحه علامهانا بلت.
- سئ وانندگ سئ چیزی ناما بگشیت که به آوان میکروب و دیه بیت و په ایشی که چون و ترا بساتن هبردنت.
- جالگی چاچاکی پسوا و دی کنت.

خدا که شرمینیت دگه گون گرکی همراه بی

(۳۴۱۳؟؟)

گسویین کار:

برزگی چاچا کا به وتی کتابچهان بلکت و شه بربکت.

عزیزین وانندگان!

- ای مطلباً بشکنت و رندا جستانی پسوا بگشت.

۱- رندا شه بهارا گجام موسمه کیت؟

۲- لواری هوا چون انت؟

۳- لوارسالی چتیمی موسم انت؟

۴- نیوگ گیشتر به گجام موسما رسنت؟

۵- به لوارا انسان په چیا اړ انت؟

- جالگئی مفردین گالانی جمعا ودی بکنت.

چم

جاگه

انسان

پلک

ناجوړی

نیوگ

سوزی

- سی وانندگ په رون برزگی وانتگ بوتگین مطلباً شه بر بگشیت.

- شه جالگئی گالان جمله جوړ بکنت.

آپ

تاوان

پاک

بشودن

سبخی بنیادین بزانتا "میکروب بازکسانین لولوکی که گون چمان دیستگه نه بیت گون

میکروسکوبا دیستگه بیت، په برزین تواری بوانت.

ورگی وارتنی ډول

مخسد: وانتن، لکتن و گون ورگی وارتنی ډولا وانندگانی پجارتن.

جست:

- ۱- ورگی چیا شنت؟
- ۲- ورگی وارتنی ډول چون انت؟
- ۳- گجام ورگیا گیشتروش دارت؟

وړوړی ورگی، وراک و خوت مزین نعمت انت که په انسانی جانی ود، مزنی و دروایا باز پیدگ دارنت. اګه به وده و وختا په مردما ورگی مه رسیت تاوان داریت و اګه گیشتر شه ضرورتا ورگی وارتګ بیت هم تاوان داریت.

پکار انت ورگی وارتنی ډول و وخت و کچانا بزانت وای ټکانا به چمی چیرا داشتګ بن.

- دیما شه ورگی وارتنا وتی دست، غاشخ و پنجګ ودګه ازبابانا پاک بشودن.
- به ورگی وارتنی و هدا وتی دستانا به وتی پوز و گوش و سرو مودان مه جنن.
- گونډین لونکه بزورن، جوان بجهان و په اندازه بورن.
- هډوک ، رګ و سک و حامگین چیزانامه ورن.

شه ورگي که به گسا یاد که جاگی په اما بریبرکرنگه بیت همانکه بزورن که وارنگه کنن، اگه وارنگ مه کنن ماننت وویلا ناخسته بنت.

همیکه گون دگران یگجا نانه ورن، په شری شه وتی جندی دیما بورن هر نیمگی ورگیان دست مه جنن، اگه نان وارتنی وهدا اماره صبر یا جگگی گیت وتی دیما دگه سونی بگردینن و بجکن.

- دو وانندگ په رون نوکین سبخابوانیت.

- سبخا کراری بوانت وای گالانی چیا ودی بکنت.

کسانی

نادروایی

تاوان

مه شودن

مه زانن

جتا

- ای مفردین گالانی جمعا جوړ و به وتی کتابچهان بلکت.

بزان

بشودین

مه جنین

بجاهین

جوانین وانندگان!

- سئ وانندگان ای سبخی یک یک بارا په رون په برزین تواری بوانیت.
- انون چیزیکه گشتگه بیت بلکت و جائیکه زانت سوالیه و شارحه بلت.
- شه ای گالان به جالگئی جملان اورکین جاگهان بیارت و آوانا پوره بکنت.

وتی دست

غاشغ وپنجگ

پاک بشودن

وتی دستانا

پوزوگوشا

مه جنن

دپا برتن

بجاهن

دیما شه ورگی وارتنا ..... ودگه ازبابانا .....

به ورگی وارتنی وهدا..... به وتی ..... مه جنن.

وهده که لونکا..... جوان .....

عزیزین وانندگان!

- ای مطلباً جوان بشکنت و رندا جستانی پسوا بگشت.

۱- موشک چونین جناوری انت.

۲- موشک په ورگین چیزان چه تاوان داریت؟

۳- دیوالانا چی کلک کنت؟

۴- چی پچ و پوش و کاگد و کتابا چنت؟

۵- چی راز رازی ناجوریا نا په انسانا رسنیت؟

- سئ واننگ چیزیکه دیما شه جستان گشتگ بوت یکواردگه شه برگشیت.

- شه ای گالان جمله جور بکنت و به وتی کتابچهان بلکت.

وهده ووخت

پکارانت

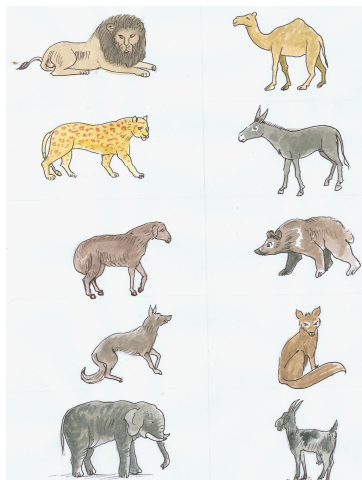
پیدگ

سبخئ بنیادین بزانتا " وروپی ورگی، وراک و خوت مزین نعمت انت که په انسانی

جانی ود، مزنی و درائیا پیدگ دارنت" په رون په برزین تواری بوانت.

حيوان

مخسد: واندگ حيوانانا درست بکننت و آواني ناما و نتگ ولکتگ بکننت.

جست:

- ۱- به برزگئ عکسا گجام حيوان ديستگه بنت؟
- ۲- گجام حيوان شه ايشان به بش و زولان زندگيه کننت؟
- ۳- گجام يکي شه اي حيوانان گون انسانان خو گيتگنت؟
- ۴- شه اشتر اچه کارگپتگه بيت؟
- ۵- گجام حيوانا گيشتروش دارت؟

به امي عزيزين وطننا چنت رازي حيوان وديه بيت هماحيوانيكه گون انسانا خو گپتگنت چو پس، بز، گوک، اشتر، اسپ غاثر و حرگسويين حيوان گشتگه بنت. شه حر، غاثر، اسپ و اشتر اچه باري بر تنا کارگپتگه بيت که اسپ شه حر و غاثر ا پرواک ترانت مگه اشتر شه مچان پُر واک ترين حيواني انت. شه حيوانان گوشت، شير، روگن، پشم و پوست دستاگيت شه حيواناني پوستا پوستين، کرتی، چرم، کلا، مشک، امپان، ايزک و زک جوړه بيت و شه آواني پشمان پکر، جراب، دستکش، برک، پير، گوالگ، تورگ کونپ، غالين و بازين چيزي دگه گوپتگه بيت، وحشين حيوان چو آهو، کوهين پس و بز و کرگوشک هم بازانته که گوشتش وارتنی انت. به وطنی کوه، بش و زول و گيابانان درنده و ددين حيوان چو شير، پلنگ، گرک، هوک، هپتار، شگال و روباه و دگه بازانته.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبغا بوانیت.
- سبخی متنا کرار بوانت و جالگئی گالانی چا ودی بکنت.

گسویین

کسان

زیان

باز

- سئ دل بیت و هر دلی په رون گسویین حیوانانی ناما بگشت و به کاگدی دیما بلکت.
- شه هر دلی په وار یک یک وانندگی په گسویین حیوانانی نپ و کتی باروا هبربدنت.

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگ په رون ای سبخی یک یک بارا په برزین توری بوانیت.
- به ای سبغا تفضیلی و عالیین صفتانا نشان بدیت.
- چیزیکه انون گشتگه بیت بلکت و جائیکه زانت شارحه و سوالیه علامهانا بلت.
- سئ وانندگ سئ حیوانی ناما که وش داریت بگشیت و باروی هبربدنت.

به جالگئی اورکین جاگهان هما حیوانانی ناما بلکت که گون انسانا خوگپتگنت.
به امی وطن چنت رازی حیوان ودیه بیت هما حیوانیکه گون انسانان خوگپتگنت
چو.....،.....، و دگه انت.

گسویین کار:

هما وحشین حیوانانی ناماودی کنت که گوشتش روا و وارتنی انت رندا به وتی
کتابچهان بلکت.

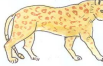

عزیزین وانندگان!

- ای متنا بشکنت وجستانی پسوا بگشت.

- ۱- به مرو جنگی سالان به گجا ماین کرم کرتگ بوته؟
- ۲- ماین چنت پولی انت؟
- ۳- اگه رادیو، توپ، کلم و گوازیی وسیله بگندت چونه کنت؟
- ۴- به ماینان دست جتن چون انت؟

- سی وانندگ په واربرزگی و نتگ بوتگین متنا یکوار دگه شه بربرگشت.

- جالگی حیوانانی نامی گالانا گون خطی به هر یکی عکسا بلچنت.

	بز	
	گوک	
	گرک	
	اشتر	
	پس	
	روباه	
	پلنگ	
	شیر	

سبخی بنیادین بزانتا "به امی وطن چنت رازی حیوان ودیه بیت هما حیوانیکه گون انسانا خوگبتگنت چو: پس، بز، گوک، اشتر، اسپ و حرگسویین حیوان گشتگه بنت" په وارپه برزین تواری بوانت.

مدت و دستگیری

مخسد: جملانی وانتن و لکتن و واندگانی پجارتن گون کمک و مدتا.

جست:

- ۱- به برزگی عکسا چیه گندت؟
- ۲- اگه یکی شه شماوتی کلما بیهوش کرتگ بیت دگری که دوکلم آورنگ بیت گون آبی کمکه کنت؟
- ۳- اگه یکی شه شمی هم صنفان ناجور و تانابیت په همرا داری آیراگسیه برت؟
- ۴- کمک و مدت چه پیدگ داریت؟

بالاچ و کریمداد، دو وانندگ شه یک هلکا و گون وت همپل انت.

ایشان به نادعلی مکتبا سبخه واننت، بالاچ تاربا و کریمداد نیمرو چامکتبا روت.

زی که گوات هم ات بالاچ وتی کتابانا زرت و سونی مکتبا را دگ بوت تگری دورا

شتت که آبی پس بیبرگی چم به بالاچی کلما کپت که شه هوشی شتت. آکلما زرت و شه

سرا درکپت توار بال آورت که بالاچ گجایی تی کلم منته بری دما کریمداد آت و گشت:

بالاچ دورا رسته بدی من آبی کلما برین.

کریمداد کلما زرت په جستن وتوار بالا چارسینت و کلمی دات.

بالاچ و آبی پس بیبرگ شه کریمدادی ای کمک و مدتاوش بوتنت.

عزیزین وانندگان!

- سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری (بی توارئ) بوانت وای جالگئی گالانی چپا به تهی ودی بکنت.

اشت

بزور

نزيك

كارين

شوت

خپه

- سئ ډل بيت و هر ډلى په برزگي دو دو كليما جمله جوړ بکنت.
- شه هر ډلى يک واندگي په رون په کمک و مدتي نپ و کتي باروا هېرېدنت.

جوانين واندگان!

- سئ واندگ په رون اي سېخي يک يک بارا برزبانيت.
- اشاره بين ضميرا شه اي سېخا به وتي کتابچهان بلکت .
- چيزيکه انون گشتگه بيت بلکت وبه جائیکه زانت سواليه و شارحه علامه بلت.
- شه جالگي جمعين گالان مفردين گال جوړ بکنت.

درور: شپان- شپ

کلمان

ماران

آپان

ماهان

گوکان

نانان

پسان

گلوان

شينکان

گورکان

گسویین کار:

جوانین وانندگان هر گجامی شه شما په کمک و مدتی باروا دو دو جمله به وتی کتابچهان بلکت.

جوانین وانندگان!

- ای مطلباً بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

۱- به بهارا گودر و چگوگ چیوه کننت؟

۲- به گجام وهدا باگ سبز و پُریله بنت؟

۳- مردم پچی بهارا وش داربت؟

۴- بزگر به بهارا چیوه کننت؟

۵- مالانی زنک و زی وهده کدین انت؟

- سی وانندگ په رون برزگی وانتگ بوتگین مطلباً شه بریگشیت.

- جالگی مفردین نامانا جمع بکنت.

مرد

لوگ

بز

باگ

زاگ

گورگ

- به ای دو جملان جمعی علامها مالوم بکنت ورندا به وتی کتابچهان بلکت.

- بزگل و بره گل هر روچ به رودا آبه ورننت.

سبخی بنیادین بزانتا" بالاچ و کریمداد دو وانندگ شه یک هلکا و گون وت همپل

انت" په رون په برزین تواری بوانت.

مزنانی عزت

مخسد: وائتن ولکتن صفتی در جانی زائتن و مزنانی عزت کرتن.

جست:

- ۱- به شمی کهولا شه شما مزن ترکی انت؟
- ۲- اما پچی وتی ماس و پسا دوست دارن؟
- ۳- بیدی ماس و پسا دگه کی عزتا بدارن؟

یک روچی کریمداد شه وتی پسا جست کرت: بابہ جان مروچی امی معلم په ماس و پس ودگه مزنانی عزت کرتنا هبردات. آگشت: زاگ باید انت و تی ماس و پس و مزنانی عزتا بکننت و آوانی هبرانا بشکننت.

کریمداد پس گشت: هان بابہ! همی راز انت.

کریمداد که انکته سببا نه زائنت شه وتی پسا سوچ کرت: پچی زاگ باید پس و ماس و معلمی عزتا بکننت و هبرانش مننت. آیی پس گشت: ماس و پس په وتی زاگانی مزن کرتنا شپ و روچ بی وایه کشتن اگه ناجورینت آوانا ډاکتريا برنت و په پچ و پوش و ورگی و دی کنگا باز زحمته کشتن و معلم هم په زاگانی رودینگ و تعلیما باز زحمت کشت پمیشا باید باز احترام بیت. بیدی ایشی شما چنت براس که یک کسی زاگت شه ته جلال مزن انت شه شما اعیدو مزن ترانت و بالاچ شمی مزن ترین براس انت باید وتی کسانو و مزنیما بزانت گونډپین مزنانی عزتا داشتگ بیت و مزن گون گونډپینان کمک و دلسوچی بکننت.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری بوانت و جالگئی کلیمانی چا ودی بکنت .

گونډینانی

جوړ

کم

کسان

کسان تر

- دو ډل بیت و په رون ای مفردین گالانی جمعا ودی بکنت.

کرت

بکنت

دات

گشت

بارت

- جالگئی گالانی حرفانا جتا جتا بلکت که هر حرفی به یک اورکین گسی تهابیت.

س

پ

مثال: پس

--	--	--	--	--	--

مزنانی

--	--	--	--	--	--

دلسوچی

--	--	--	--	--	--

زاگانی

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگ ای سبخی یک یک بارا په رون بوانیت.
- به ای سبخوا مزن، مزن تر و مزن ترین صفتانی جملانا به وتی کتابچهان بلکت.
- ای مطلبه که په شما گشتگه بیت په جوانی بلکت و جائیکه زانت شارحه و سوالیه نشانانا بلت.
- صنفی سئ وانندگ که بالادش.

برز

برزتر

برزترین

بیت به صنفی دیما بوشتنت و هرگجایی وتی ناما بگشیت.

- شه ای گالان به جالگی جملانی اورکین جاگهان بلکت.

عزتا

مزن

مزنان

پس و ماس و دگه مزنانی.....کنن.

وختیکه ..... تواره کننت په عزت پسودین.

به راهها شه..... دیما نه رون.

گسویین کار:

ای سبخی اولی بارا به وتی کتابچهان بلکت.

عزیزین وانندگان!

- ای مطلباً بشکنت و رندا جستانی پسوا بگشت.

۱. علم چیی ورا انت؟
۲. علم مردما چیا نشانه دنت؟
۳. شه علما بنیادم چی کت گپتگنت؟
۴. غدیما که بنیادم شه علما کته نه گپتنت زندش چون ات؟
۵. بالی گراب، موتر، برغ، رادیو، تلویزیون، کمپیوتر و انترنټ چیی بروکت انت؟

- ای سوجین (پرستین) جملانا به وتی کتابچهان بلکت و بوانت.

گاجیان گوکابستی؟
میرداد شه شارا آت؟
خیر بی بی لوگا رپتی؟

- سئ وانندگ په رون برزگی مطلباً که دیما شه جستان علمی باروا گشتگ بوت شه بریکوار دگه بگشیت.
- شه ای گالان سوجین جمله جور کنت.

باندات

کدین

شتنت

سبخی بنیادین بزانتا "زاگ بایدانت وتی ماس، پس و مزنانی عزتا بکننت و آوانی هبرانا بشکنت" په رون په برزین توارئ بوانت.

ماس و پسيء حڪ

مخسد: ڪال و جملاني وانتن وانندگاني پيجارتن ڪون ماس و پسيء حڪان.

جست:

- ۴- به برزگي عڪسا چيه گندت؟
- ۵- شمي ماس و پسيء شماره چي يات داتگنت؟
- ۶- به گسيء گجام ڪاران ڪون وتي ماس و پسا ڪمڪه ڪنت؟

ماس و پسيء ڪه ڪهولي مزن انت، په وتي زاگان، باز دلسوچ و مهربان انت ايشان په وتي زاگاني مزن ڪرتنا باز زحمته ڪشت.

ماس و پسيء وتي گونڊين زاگانا راه شتن، هبر داتن و ادبا يا ته دينت و په وتي زاگاني آسودگيا شپ و روچ ڪاره ڪنت.

آوان په امي جوانين رودينگ و مزن ڪرتن، پُچ وپوش و ورگيي برير ڪرتنا باز ڪاره ڪنت پميشا امي سرا باز حڪ دارنت.

اما وتي ماس و پسا دوست دارن و مدام عزته ڪن.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخئی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کرار بوانت و ای گالانی چپا (ضدا) و دی بکنت.

کسان

شپ

گندگ

بی مهر

کنن

- پنج دل بیت و په وتی ماس و پسانی حکانی بارواهر بدئت و هر دلی وانندگ وتی ماس و پسی حکى باروا دو جمله جوړو په وتی همراهان بوانیت.
- شه ای گالان په جالگئی اورکین جاگهان گچین و به وتی کتابچهان بلکت.

دلسوچ

دوست

آسودگى

راه شتن

هبرداتن

- ماس و پس په وتی زاگان باز.....انت.
- ماس و پس هر وهده وتی زاگانی..... وشالیا لو ټنت.
- ماس و پس گونډین زاگانا.....، ..... وادبا یا ته دینت.
- اما وتی ماس وپسا..... دارن.

عزیزین وانندگان!

- سئ واننگ ای سبخئ سئ بارا په رون بوانیت.
- به ای سبخا اشاره ین ضمیر گجام انت.
- چیزی که انون گشتگه بیت بلکت و شارحه و سوالیه علامهانا به جائیکه لازم انت بلت.
- جالگئ مفردین گالانی جمعا ودی کنت.

حک

هبر

ماس

زاگ

پس

کار

براس

روچ

گسویین کاز:

- سبخئ اولی سئ خطا به وتی کتابچهان بلکت.
- هما جملانا که به صنفی تنها به وتی ماس و پسئ صفتا لکتنگت تیکی ورا به گسا په وتی ماس و پسا بوانت.

عزیزین وانندگان!

- جالگئی متنا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

۱- ناجورئ گجا درده کرت؟

۲- ڊاکتر شه آیی چی جست کرت؟

۳- ناجور چی پسو دات؟

۴- ڊاکتر ناجورا چیی دارو دات؟

۵- شه ای مطلباً چی یات گپیت؟

- جالگئی متل و گالوارا نابوانت و شه دیمی به وتی کتابچهان بلکت.

خان توما بی شامه و سپیت

نان اگه دگری انت لاپ تی جندی

زندگی کتابی انت باید آیرا بوانن

- چیزیکه دیماشه جستان اوشکتت سی واننگ په رون شه بر یکوار دگه بگشیت.

- شه ای گالان یک یک جمله ردو بند کنت.

عزت

باز

گونډین

زاگانا

امی سرا

سبخی بنیادین بزانتا "ماس و پس په وتی زاگان باز دلسوچ و مهربان انت" په وار په برزین

تواری بوانت.

سدک و راستی

مخسد: وائتن، لکتن و وائندگانی سرپد کرتن شه سدک و راستیا.

جست:

- ۱- سدک و راستی چیا شنت؟
- ۲- مردم گیشتر به کی سرا باور ودیه کننت؟
- ۳- مردم به کی سرا باور ودیه نه کننت؟

منی ناگو گشت: سدک و راستی شه انسانی جوانین صفتان انت. انسان باید سدک و راستی بداریت.

الله"ج" انسانا شه ډگار و آسمانانی مچین چیزان شرتر ودی کرته که شه مچان براهدار تر و سرپدترانت، اماره عکل و هوش داته ، باید شه وتی عکل و هوشا کاربگرن.

اگه امی هبر وکردار یک وراپیت سدک و راستی واوندن و مچین امی عزتا کننت و اماره په برزین چمی گندنت.

اگه امی هبروکردار یک راز و هم ورپه بنت و کلپی و دروگ داشتگ بنت په امی شان و عزتا تاوانه رسیت و کسی امی سرا باور ودیه نه کنت.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخئ نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری (بی توار) بوانت و شه آیی ای گالانی چپا و دی بکنت.

کلپی و دروگ

نازانت

جوانین

کلپ

دروگ

- دو دل بیت و هر چلی په سدک و راستیی باروا هبریدیت.
- شه ای گالان په جالگئی اورکین جاگهان درگیجت.

صفتان

عکل و هوشا

توپیر

- ۱- سدک و راستی شه انسانی جوانین ..... انت.
- ۲- باید شه وتی ..... کاربگرن.
- ۳- امی هبرو کردار باید ..... داشتگ مه بنت.

عزیزین وانندگان!

- سئ واننگ په رون ای سبخئ یک بارا په بُرژین تواری بوانت.
- صفتی ډولا به ای سبخا بگشت.
- ای مطلباً په شری املا بلکت و جائیکه لازم انت سوالیه و شارحه علامهانا بلت.
- جالگئ جمعین گالانی مفردا ودی بکت.

آسمانان

کنت

چیزان

بنت

بگرن

واوندن

گندنت

صفتان

- چاچا کی پسا بگشت.

خدا که شرمینیت گون گر کی همراه بی.

گسویین کار:

هر گجامی شه شما ای سبخئ اولی بارا سئ سئ وار به وتی کتابچهان بلکت.

عزیزین وانندگان!

- ای مطلباً بشکنت و جُستانی پسوا بگشت.

۱. اگه کسی کارمه کنت نیک بخته بیت؟
۲. بی کاری چون انت؟
۳. نیک بختی به چیا انت؟
۴. کسیکه کارا شه سرا گوازینیت آیوکی چونه گندت؟
۵. نیک بختی راه گجام انت؟

- جالگئی گالانی حرفانا جتا جتا به اورکین گسانی تها بلکت.

راستی   مردمی   براهداری

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- سئ واننگ په رون برزگی وانتگ بوتگین مطلباً شه بر بگشیت.

سبخی بنیادین بزانتا "سدک و راستی شه انسانی جوانین صفتان انت باید هر مردمی

سدک و راستی بداریت" په رون په برزین توارئ بوانت.

سول

مخسد: وائن، لکتن و جوانین خو وتبی کدري زانتن.

جست:

- ۱- جوانین خوچیا شنت؟
- ۲- گندگی چه انت و گندگین خوگجام انت؟
- ۳- سول چه کئی داریت و مرگ چه تاوانی؟

سول، دوستی، مهر و مابتا شنت. اما باید جوانین خو وتبی داشتگ بن، دگرانا په برزین چمی بگندن و آوانی عزتا بدارن، دگری چیزا په زورانسری واوندی مه کنن به هر جاگه وهرکاری وتی جاگه و حدا بزانی و بی وارمه بین.

همیکه گون دگری په جوانی هبرداتگ بیت یا شه دگری وترا دیما پرینن ناوشی و بد بری سببه بیت وگدان هبربه چچری بوتن و مرو جنگارسیت، پمیشالازم انت به هر جاگی گون دگران نیکین کرداری بدارن، هرچنکس دگرانی عزتا بکنن امی جندی عزت گیشه بیت و ای ورا شه هر دونیمگا مهر و دوستی ودیه بیت و مهروما بت سول کاریت.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخئی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نو کین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری بوانت و ای گالانی چپا ودی بکنت.

جنگ

گندگین

پدا

عزیزین وانندگان!

- سئ دل بیت و هر دلی په مردمگری وجوانین خوی باروا هبربدنت.
- هر دلی وانندگ گندگین خو و تبئ باروا هبربدنت و هما کردارانی ناما بگرت که کسی شه آوان و شه نه بارت و آسرا چچری بوتن و جنگی سبیه بیت.
- پرچی شه گندگین خو و کرداری واوندا کسیا وشه نه کیت و شه آیی دوریه کننت.

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگ په رون ای سبخئی یک یک بارا بوانیت.
- سو جیین دو جمله جوړ و به وتی کتابچهان بلکت.
- انون چیزیکه گشتهگه بیت بلکت و جائیکه زانت شارحه و سوالیه علامهانا بلت.
- ای چنت کشکا بوانت و رندا به وتی کتابچهان بلکت. **سول جوانین چیزی انت به سولا مردمانی میانجینا دوستی و مهرمابت گیشه بیت و هر گجامی به هر کار و کاسبی که انت په وطنی آباتی و ترخیا کاره کننت. پاچین پیشانی نیکین سلوک و مردمگری به امی میانجینا مابت و دوستیه کاریت.**

وشال و پر هندگ بیت

سو بیین و هم زندگ بیت.

گسویین کار:

شه سول ، نیکین کرداری ، گالان به وتی کتابچهان جمله جوړ بکنت.

عزیزین وانندگان!

- ای متنا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

۱- چی نریک آپی تنها غرخ بیت؟

۲- کپوت په مورینکا چی کرت؟

۳- کیه لوتت کپوتا شکار کنت؟

۴- مورینک چون کرت؟

۵- پچی شکاری کپوتا شکار کرتگ نه کرت؟

- په جالگئی اورکین جاگهان شه ای گالان گچین کنت و رندا به وتی کتابچهان بلکت.

امر کرته. اما باید انت گون هرکسا

الله پاک سول و دوستی باروا ..... په جوانی و مردمگری هبردین.

- شه ای جالگئی گالان به وتی کتابچهان جمله بلکت.

رون و وار

مردمگری

تال و شور

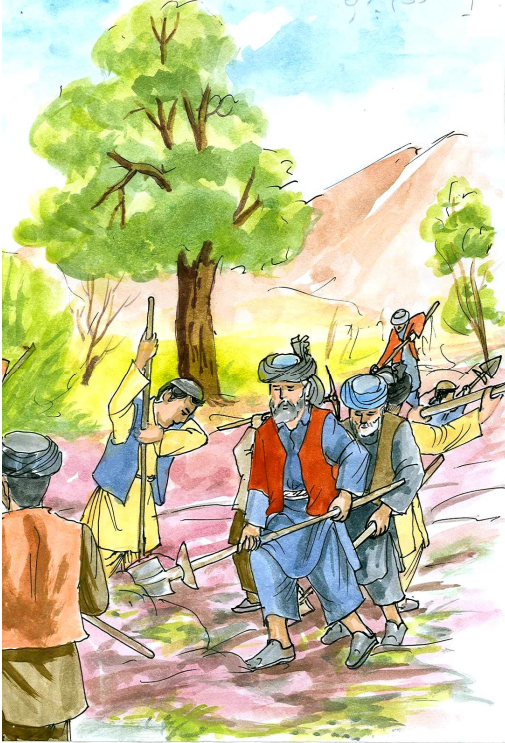
چچری

سبخی بنیادین بزانتا "سول، دوستی و مهر و مابتا شنت اما بایدانت جوانین خو و تپی

داشتگ بن" په رون په برزین تواری بوانت.

حشر

مخسد: اشاره بین ضمیرانی درست کرتن، وانتن، لکتن و حشری پجارتن.

جست:

- ۴- به برزگی عکسا چیه گندت؟
- ۵- حشر چیا شنت؟
- ۶- حشر چه کتی داریت؟
- ۷- په گجام کاران حشره کننت؟
- ۸- حشری کار شه کی په اما میراث منته؟

همیکه مردم یگجایی یک کاری راتسره رسینت ایش حشرانت که ایشانی مخسد وواهگ یکی انت پاری گلگیری هلکی مردم به هلکی گوره بندیی کارا حشر کرتنت دیما شه حشری بنا بوتنا ناکو گلگیر که ای هلکی مزن و سپی ریش انت په حشری کدری باروا هبردات، آگشت: په مزین کارانی دربرتنا حشر باز پیدگ داریت. ای داب شه امی پس و پیروکان منته و باز براه دنت که هلکی مردم په گوره بندیی حشرا آستونکانا بالا چتگنت.

رندا گوره بندیی حشری کار بنابوت و مردم گون بیل وتیشگان به کارا بهر زرتنت- انون امی هلک به رودی نیمگاسکین گوره یی داریت که آپی دیما گیت.

عزیزین واندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو واندگ په رون نوکین سبخابوانت.
- سبخا کراری بوانت وای گالانی ضدا ودي بکنت.

گندگی

خرابی

ضرر

نه کرتنت

- پنج ډل بیت وشه هر ډلي په رون یک واندگی حشری باروا هبر بدنت.
- په جالگی اورکین جاگهان شه ای گالان درگیجت

حشر

گوره بندی

که شه

به مزین کارانی در برتنا ..... باز پایدگ داریت.
پاری امی هلکی مردم به ..... کارا حشر کرتنت.
ناکو گلیمیر ..... هلکی مزون و سپی ریشان انت.

عزیزین وانندگان!

- سئ واننگ ای سبخی یک یک باراپه رون په برزین تواری بوانیت.
- ای متنابه شری املا بلکت و جائیکه زانت سوالیه و شارحه علامه بلت.
- سئ واننگ په رون به دگرانی د یما جوانین واننگی صفتانا بگشیت.
- جالگی مفردین گالانی جمعا ودي و رندا به وتي کتابچهان بلکت.

کرت

کیت

برت

روت

ات

بارت

شت

گپت

زنت

پیروک

استونک

گسویین کار:

شه جالگی حرفان گال وشه گالان جمله جوړ ورندا به وتي کتابچهان بلکت.

- ب - ر - تن - ا بهر.

ح - ش - ر

عزیزین واندگان!

- ای مطلباً بشکنت و جستانی پسوابگشت.

۱- رنداشه زمستانا گجام موسمه کیت؟

۲- بهار سالی چتیمی موسم انت؟

۳- بهار چونین هوای داریت؟

۴- مردم به گجام موسما نهاله نادیننت؟

عزیزین واندگان:

- په مزین کارانی در برتنا حشر شه دیر پا به اینگوداب انت شما شه وتی گسی مزنان په دگه دابی بارواکه مردم دارنت مالومات بگرت.

- سی واندگ په رون برزگی و اتگ بوتگین مطلباً شه برکشیت.

- جالگی گالانا به جملان بیارت و به وتی کتابجهان بلکت.

پاری

کتوک

په تپاک

بیل و تیشگ

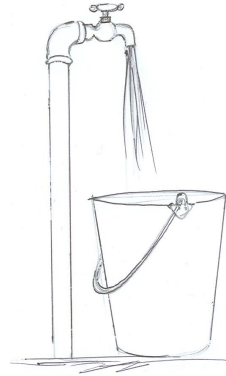
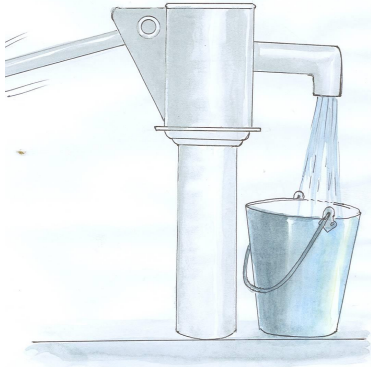
سبخی بنیادین بزانتا (حشر په کاری یگجایین در برتنا بازکتوک انت امی مردم به

مزین کاران حشره کننت). په رون په برزین توارې بوانت.

پاکین ورگین آب

مخسد: وائن ولکتن و پاکین ورگین آپی کټ ویدگا زانتن

جست:

- ۱- ورگین پاکین آبا چون درستہ کنت؟
- ۲- به شمی نظرا ورگین زبرین آب گجام انت؟
- ۳- شه ناپاکین آپی وارتناچی و دیه بیت؟
- ۴- انون په وارتناشه گجا آب کارت؟

آپ شه زندگی مزین ایران انت که انسان، حیوان، درچک کشت و کشار و سوزگ په آبا اړنت. دلگوشی وری هبرایش انت که مشما ورگین آبا بزائن، ورگین آب باید پاک بیت. پاکین آبا شه رنگ، بوه و تامیه زانن، آپیکه ساپ وروشین رنگی بداریت بوه مه دنت وجوانین مزگی بدنت په وارتنا زبرانت. جوهانی آب، حوض و کولاپ و نیزاری آب که سرپاچ انت و گوات و لور هر چپابه آوانی تها پرینیت یا مال و دگه حیوان شه آوان ورننت و به تهی چاره کننت یا مردم و تی پچ و پوشانا شودنت په وارتنا جوان نه انت. چمگ، کاریز، چاه و نلی آب په وارتنا زبرانت. اما باید ورگین آپی کدرا بزائن

پرچي که بيدي پاڪين ورگينن آڀا دگه آڀي وارتن اماره گون نا جور يا ديم په ديمه کنت.

عزيزين وانندگان!

- اي سبځي نوکين گالانا سيايگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکين سبځا بوانيت.
- سبځا کرار بوانت واي گالاني چا ودي بکنت.

گندگ

کچت

دراي

سربستگ

- چار ډل بيت و هر ډلي پاڪين ورگينن آڀي باروا هبر بدنت.
- دو وانندگ په رون بگشتت که گجام آڀ په ورگا جوان نه ونت.

عزيزين وانندگان!

- سئ وانندگ په واراى سبځي يک يک بارا بوانيت.
- سبځي جمعين گالانا ودي بکنت.
- انون چيزيکه گشتگه بيت بلکت و شارحه و سواليه علامهانا هر جاگه ايکه زانت بلت.
- سئ وانندگ په رون په پاڪين ورگينن آڀي باروا که شه گجا کارنت و چي تها ساتنت هبر بدنت.
- هر گجامي شه شما کتره ي گون وت پکر بکنت که اگه پاڪين ورگينن آڀ ودي مه بيت چونه بيت؟
- دو ډل بيت و هر ډلي په ايشي که بيدي انسانا دگه کي په آڀا اړانت هبر بدنت.

گسوین کار:

ای سبخی سومی بارا به وتی کتابچهان بلکت.

عزیزین وانندگان!

- ای مطلبا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

۱- چیه لوئت چوکوا بوارت؟

۲- چوکو روباهها چه گشت؟

۳- چوکو که دیوالی سرانشت روباه آیراچه گشت؟

۴- چوکو روباههی پسوا چه گشت؟

۵- ماشینین چوکوا درستہ کنت؟

- جالگی دو متلا بوانت و به وتی کتابچهان بلکت وشه برکت.

ای روچ مچانی سراكیت

ای اشتر مچانی لوگی دیما جُکیت.

- سئ وانندگ په وار برزگی وانتگ بوتگین مطلبا شه برپدوارگ بگشیت.

- شه ای جاگهانی آپان ورگینن آپا ودی و به وتی کتابچهان به اورکین جاگهی تنها بلکت.

په ورگانٹ.....

جوهانی آپ

نیزاری آپ

حوضی آپ

نلی آپ

سلام داتن

مخسد: وائتن، لکتن و سلام داتنی ډولی زائتن.

جست:

- ۱- سلام داتن چونین خو و تبی انت؟
- ۲- وختیکه صنفا کاین اولسرا چیه گشن؟
- ۳- اما باید انت کئی را سلام بدین؟

سلام داتن جوان انت که شه انسان و خاص مسلمانانی نیکین خو ان حسابه کیت. گون سلام داتنا شه کسی چیزی کمه نه بیت بلی آیی مرد مگری و نیکین تب و خو روشه بیت.

همیکه گوندپین په مزن تران یا یکی په آدگرا سلامه دینت گون سلام داتنا مهر و محبت کیشه بیت.

و هده که اما مکتبا کاین په وتی معلم و هم صنفان سلامه دین و به گسا په وتی کهولی مزنان سلامه دین باز زبرانت. ای وراگون سلام داتنا مچانی عزتی وړه بن هر کس اما ره دوست داریت.

عزیزین واندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا سیایگ بکنت.
- دو واندگ په رون نوکین سبغا بوانیت.
- سبغا کراری بوانت شه جالگی گالان په اورکین جاگهانی پر کرتنا گچین ورندا به وتی کتابچهان بلکت.

سلام

جوان

مسلمانانی

سلام داتنا

کمه نه بیت

مردمگری

روشه بیت.

..... داتن ..... انت که شه انسان خاص ..... نیکین
خوان حسابه کیت. گون..... شه کسی چیزی ..... بلی آیی ..... و
نیکین تب..... .

- پنج ډل بیت و شه هر ډلی یک واندگی په رون په سلام داتنی کدري باروا هبر بدنت.

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگ په رون ای سبخی یک یک بارا په برزین تواری بوایت.
- به ای سبخامزن تر چیی صفت انت.
- ای متنا په شری املا بلکت و شارحه و سوالیه علامها نا بلت.
- سئ وانندگ بگشنت که په کئ باید سلام داتگ بیت و رندا په سلامی داتنی کدیری باروا هبر بدینت.
- ای مفردین گالانی جمعا و دی و به وتی کتابچهان بلکت ورندها هر مفردین کلیمی راگون آیی جمعی کلیمها گون خطی بلچنت. دروری ورا دک - دکان.

نیک

دوست

دک

شار

چم

دکان

گسویین کار:

ای سبخی اول بارا به وتی کتابچهان بلکت.

عزیزین وانندگان!

- ای متنا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

- ۱- پچی نویسوک په آء مردما کاگدنه لکت؟
- ۲- کاگدیکه جوان و نتگ بیت چون لکتگ بیت؟
- ۳- اگر به کاگدی نبشته و لکتنی وختا حرف په شری لکتگ مه بنت چونه بیت؟
- ۴- اگر بلوټن جوانین نویسوکی بن باید چون بکنن؟

- گون ای گالان جمله جوړ بکنت.

جوان
گونډتر
مزن تر
وهده که

- سی وانندگ په رون چیزیکه دیماشه جستان اوشکت شه برېگشیت.
- جالگی مفرد و جمعین گالانا به وتی کتابچهان سیاگ ورندا آوانا گون یکی ادگرابلچینت.

خو
براس
مزن
گس

مزان
گسان
خوان
براسان

سبخی بنیادین بزانتا (سلام داتن جوان انت وشه مسلمانانی نیکین خوان حسابه کیت)
په وار په برزین تواری بو انت.

نکل

مخسد: وانتن، لکتن و واندگانی پجارتن گون نکلا.

جست:

- ۱- نکل چیاښت؟
- ۲- گجام یکین شه شما نکلی زانت؟
- ۳- کروس و روباهی نکلا اوشکتگت؟

روچی روباهی شه هلکی کنکا گوست. پزورین کروسى را دیست که دانو که چنت. روباه دیماشت، سوچی گپت و گشت: دوست! من تی پساجوان درستہ کنین. آشه مچین کروسان شرترین تواری داشت. شه آیی توارا منابازوشه کات. تی توار چون انت؟ سادگین کروس شه آیی مکروچمان سرپدنه ات. گشت: منی توار هم چون منی پسی تواریا جوان انت. زوتی چمانا مٔ کرت وتی بانزولانا سرینت ولوت که اذان بدنت. روباه آیرا گپت و جست به ای وهدا هلکی گُچک روباهی پداکتنت. کروس په وتی نجانا پکری کرت وروباه گشت اگه لوټی نجات بکنی کچکانا بگش ای کروس شه شمی هلکانه انت. همیکه روباه دپا پاچ کرت چیزی بگشیت کروس پرکرت وبه درچکی سرا نشت. روباه په ایشی که شکارا شه دستا دات گشت: مه بیت انچین دپی که ویلا پاچه بیت. همی رازکروس گشت: مه بیت انچین چمی که ویلامته بیت.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا به وتی کتابچهان سیایگ بکنت.
- دو وانندگان په رون ای سبها بوانیت وای جالگی گالانی ضدا شه آیی تها ودی بکنت.

دورا

مُت

لاگرین

گندگ ترین

جالگی نیمگین جملانا پوره بلکت.

..... روچی روباهی

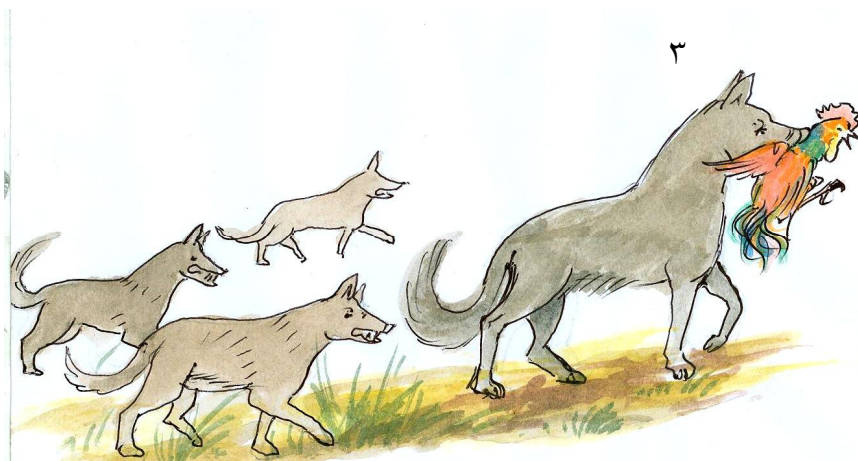
..... پزورین کروسی را

..... روباه دیماشت، سوجی گیت

..... آء شه مچین کروسان

..... شه آیی توارا

..... تی توار

عزیزین وانندگان!

- سی وانندگ په رون ای سبخی یک یک باره په برزین تواری بوانیت.
- به ای سبغا شرتین گجام صفت انت، مالوم و به وتی کتابچهان بلکت.
- ای مطلبه په شری بلکت و به جائیکه لازم انت سوالیه وشارحه علامه نابلت.
- سی وانندگ په رون په پکر کرتن وشه شیواریا کار گپتنا هبربدنت.
- سئ گال بلکت که گون س حرفا بنا بوتگ بنت.
- سئ گال بلکت که گون ش حرفا بنا بوتگ بنت.
- جالگی جملا به وتی کتابچهان بلکت وشه برکت.

به هرکاری پکر کرتن وشه شیواریا کار گپتن باز جوان انت

۴

گسویین کار:

هر گجامی شه شما ای نکلا به وتی گسپاه وتی کهولی باسکان بگشت. که سادگیی پاچون انت.

عزیزین وانندگان!

- ای مطلباً بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

۱- نور احمد چنت سالگ ات؟

۲- نور احمدی ماس وپس لوپنت گجا برونٹ؟

۳- نور احمدی ماس وپس لوپنت کی رامه برنت؟

۴- نور احمدی پس آیرا گجا برت؟

۵- نور احمد وتی ماسا چه گشت؟

- شه ای گالان په جالگی اورکین جاگهان درگجت.

سادگین

مکروچمان

نه ات

منی توارهم

منی پسی تواریا

..... کروس شه آبی ..... سرپد ..... گشت: .....

چون ..... جوان انت.

- سئ وانندگ په رون برزگی وانتگ بوتگین مطلباشه بربگشیت.

- په ای گالان جمله جوربکنت.

روباه

کروس

زوت

مپ کرت

سبخی ای بهرا (سادگین کروس شه روباهی مکروچمان سرپدنه ات) په رون په برزین

تواری بوانت.

زندگي چارگرد

مخسد: واٽن ولڪتن و گون زندگي چارگردا وانندگاني پڄارتن

جست:

- ۱- زندگي چارگرد چيا شنت؟
- ۲- چارگردی پاک ساتن چه کٿي داريت؟
- ۳- اڳه زندگي چارگرد پاک ساتگ مه بيت چونه بيت؟
- ۴- پڇي بايد په زندگي چارگردی پاک ساتنا دلگوش بکنن؟

انسان به جائیکه زندگيه کنت شه گسي ديما گپته ته جائیکه کوسيت و ننديت آيي زندگي چارگرد گشگه بيت بايد انت مدام پاک ساتگ بيت. اڳه وتي گس، گسي ديم، سرا، کوچگ، هلک و شار و ايشک و اشکا پاک بساتن امي درايي زبرساتگ و زندگي چارگردنه تانا براهداره بيت بلکين اماره جوړ و سالمه ساتيت.

اما مچين گونډ و مزن، پير و ورنه په جوانين چارگردی اړن زندگي چارگردی پاک ساتن مچاني کار انت.

اڳه په زندگي چارگردی پاک ساتنا دلگوش بيت نيوگ دار و بي نيوگين درچک و نهال و سرسزي گيش بنت زندگي چارگرد براهدار و زبرين هوای وديه بيت که په انساني دروايا باز کټوک انت.

عزیزین وانندگان!

- سئ وانندگ هر گجامی ای سبخی یک بارا په رون په برزین تواری بوایت.
- ای مطلباً (متنا) جوان املا بلکت و جائیکه لازم انت سوالیه و شارحۀ علامهانا بلت.
- شه جالگی گالان په اورکین جاگهان درگیجت ورندا به وتی کتابچهان بلکت.

زندگی چارگرد

وتی گس

سرا

هلک و شارا

پاک

زبر

هلک و شار

اگه ..... گسی دیم، ..... کوچگ، ..... وایشک و
آشکا ..... بساتن امی ڈرایی ساتگ و ..... براهداره بیت.

گسویین کار:

زندگی چارگردی کدری باروا په وتی کهولی دگه باسکان هبربدنت.

عزیزین وانندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا به وتی کتابچهان سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخوا بوانت.
- سوجیین دو جمله جوړوبه وتی کتابچهان بلکت.
- سبخوا کراری بوانت و جالگی گالانی چپا ودی بکنت.

گندگ

تاوان

هیچکه

خرابین

کچت

- شه جالگی جتاین حرفان گال جوړ بکنت ورندا به تختی سرا بلکت.

ج-ا-ئ-ی-که

ز-ن-د-گه-یه

چ-ا-ر-گ-ر-د

- پنج ډل بیت و هر ډلی یک وانندگی په رون زندگی چارگردی باروا هبربدنت.
- ای جملانا به وتی کتابچهان بلکت.

درچک و نیال په هوای پاک کرتنا کتوک انت.

پاکیزگی په چارگردا ضرور انت.

جوانین چارگرد جوانین زندگی.

عزیزین وانندگان!

- ای مطلباً بشکنت ورندا جستانی پسوا بگشت.

- ۱- ملاریا یا لرزگی تپ شه چیا و دیه بیت؟
- ۲- ملاریای پشگ به گجا و دیه بیت؟
- ۳- په ملاریای پشگی دیمگیریاچی بکنن؟
- ۴- گسی در و درگهیا جالی و پردگی گپتن چی کته داریت؟
- ۵- جائیکه پوستگین آپی کولاپ بیت چه تاوان داریت؟

- سی وانندگ په رون برزگی وانتگ بوتگین مطلباً شه بر بگشیت.
- شه ای گالان په ډولین جمله بلکت.

پوستگین آپ

بگرن

اږن

مچانی

براهدار

اځه.

سبخی بنیادین بزانتا (زندگيي چارگردي پاک ساتن مچانی کارانت بایدانت په چارگردي پاکیا مچین دلگوش بکنن) په رون په بُرزین توارى بوانت.

وطن

مخسد: وائنن ولکنن، افغانستان، پایتخت و بیرغی رنگانی پجارتن

جست:

- ۱- به برزگی عکسچیه گندت؟
- ۲- افغانستان کي وطنی نام انت؟
- ۳- امی بیرغ گجگام رنگانا داریت؟
- ۴- امی وطنی پایتخت (بنجا) گجگام شار انت؟

امی عزیزین وطن افغانستان یک اسلامین ملکی انت که مزین شار، برزین کوه، بازین رود و پراوشا بیتین پت و گیابان داریت.
به امی وطنا بازین کومی په براسی زندگیه کننت و په یکویی و تپاک په وطنی آبا تیا کاره کننت. امی وطنی بیرغ سی رنگ داریت که سیاه، سهر و سبزانت.
امی وطنی پایتخت (بنجاه) کابلی براهدارین شار انت.

عزیزین واندگان!

- ای سبخی نوکین گالانا به کاگدی دیما سیایگ بکنت.
- دو واندگ په رون نوکین سبغا بوانیت.
- ای سبغا بوانت و جالگی کلیما نی چپا ودی بکنت.

کسانین

کمین

پرا

جالین

کم گور

- شه جالگی گالان په اورکین جاگهان گچین و رندا به وتی کتابچهان بلکت.

وطن

اسلامین

مزین شار

برزین

بازین

پت و گیابان

امی عزیزین ..... افغانستان یک. .... ملکی انت که .....، .....

کوه، ..... رود و پراه و شا بیتین ..... داریت.

شه جالگی گالان جمله جوړ بکنت

امی

آباتیا

سئ رنگ

پایتخت

اسلامین

عزیزین وانندگان!

- سی وانندگ هرگجامي په وار ای سبخی یک یک بارا په برزین تواری بوانیت.
- انون چیزیکه گشتگه بیت بلکت و شارحه و سوالیه علامهانا- جائیکه لازم انت بلت.
- سئ وانندگ په وار هرگجامي په بیرغی باروا هبریدنت و بیرغی رنگانی نامابگشیت.
- هرگجامي شه شما وطنی دوزمین شاری ناما یات بگیت و په وتی دگه همراهان بگشیت.

گسویین کار:

ای گالانی حرفانا جتا جتا به وتی کتابچهان بلکت.

چو: کوه- ک- و- ه

افغانستان

اسلامین

براهدارین

عزیزین وانندگان!

- ای متنا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

- ۱- ای وطنی نام چه انت؟
- ۲- اما به گجا زندگی کنن؟
- ۳- افغانستانی هوا چون انت؟
- ۴- افغانستانی چنت رازی نیوگی ناما بگشت؟
- ۵- کی باید افغانستانا دوست بداریت و په آبی ترخی و آباتیا کار بکنت؟

- سئ وانندگ په وار برزگی وانتگ بوتگین متناشه بریکوار دگه بگشت.
- ای جالگی متلا سئ وانندگ بوانیت و په آبی بارواهر بدنت.
- وای وطنی هشکین دار
- شه جالگی ریتگ و تالانین حرفان گال جوړ بکنت.

ن	ا	ت	س	د	ا	غ	ف	ا	ن	ک	ن	ز	د	گ	یه
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

سبخی بنیادین بزانتا «امی عزیزین وطن افغانستان یک اسلامیین ملکی انت که مزین شار، برزین کوه، بازین رود و پراوشا بیتین پت و گیابان داریت» په رون په برزین تواری بوانت.

بزانت بلد

بزانت (مانا)	گال	بزانت (مانا)	گال
ناپاک، چرکی	- کچپ	نېشته کرتن	- لکتن
جوانین سلوک	- مرد مگری	نېشته کرتن	- سیایگ کرتن
دنتان پاک کنوک	- مُزواک	وانوک، شاگرد	- وانندگ
گوستگین سال	- پاری	کامیاب	- سوبین
واک ووس	- وساک	خوش	- وش
شه هوشامه برن	- مه شموشن	درست کرتن، زانتن	- پجارتن
پام کرتن	- دلگوش کرتن	سوج	- جست
سرپد	- پوه	جواب	- پسو
گپ	- مشکول	پوه	- سرپد
ویل، بی کپ	- ناهودگ	پیدا کنوک	- ودی کنوک
جنگل، درچک	- بش وزول	علم، زانگ	- حکمت
ایشک و آشک	- چارگرد	کدرت	- واک
زبرین	- جوانین	چول	- وپ
وهده که، درگتیکه	- همیکه	نتیجه	- آسر-پا-
دورنگین (سیاوسپتین)	- بړک	آخرین	- گلپین
		ایر آورتگیت	- نازل کرتگیت
درخت- نیال	- درچک	پیغمبر(ص) پیرو	- اُمت
اوشکین گلو	- چاولی	مانا	- بزانت
چیزیکه شه کوپگی دلگا گپتگه بیت	- شیرگ	اوزار و وسیله	- ازباب
		شوخی سروتوار	- سلپی
همسایگ، همسروگ	- همپل	عادت، خوگپتن	- هیل

بزانت بلد

بزانت (مانا)	گال	بزانت (مانا)	گال
حيوانيكه گون انسانا خوگيت	- گسويين حيوان	سالي دومى موسم	- لوار
		سالي سومى موسم	- تيرماه
مالي پوستى كه په آيا بيت	- مشك	مسوول	- ذمه وار
		سوگه	- پنت
مالي پوستى كه په آچشى روک کرتنا بيت	- امپان	پدا	- پسلا
		وعده	- كول
		وعدى سرانه اوشتاتن	- بدكول
مالي پوستى كه به تهى شير منتت	- ايزك	بدنى بار (عضو)	- باسك
		وړ، ډول	- دروشم
مالي پوستى كه به تهى روگن ساتنت	- زك	موشتن	- لگاشتن
		تارينك	- تارم
درنده ين حيوان	- دديين حيوان	كسانين جاندار پشگ، گودر، مسسك و دگه	- لولوك
تركننين چيز	- ماین		
دستگيرى، كمك	- مدت		
بازين بُز	- بُرگل	نپ، پيدگ	- كټ
بازين گورگ	- بره گل	مرتگين حيوانى لاشه	- ډونډ
پس و بزاني زاتن	- زنك	جوش داتن	- لاپرداتن
فاميل، خانواده	- كهول	اُرتين حاك	- پُلك
وتى، نزيكين سياد	- حكدار	سبزی	- سوزى
گهتر، جوان تر، زبرتر	- شرتر	وراك، خوت	- ورگى
پرک	- توپير	مزن بوتن	- ودكرتن
عادت، تب	- خو	خراب	- ناخست
وار	- رون	درنده	- دد
آخته، دست بزنجك	- چچرى	ديماروگ	- ترخى
مهر، دوستى	- مابت	پرتن، ايرشتن	- غرخ

بڙانت بلد

بڙانت (مانا)	گال
يگجابين كار	- حشر
بند، سد	- گوره
رسم و رواج	- داب
بازديما	- ديرپا
اي رازا	- اي وړا
عزتي لايڪ	- عزتي وړ
خو، عادت	- تب
آگاه	- سرپد
جاگه، ايشڪ و آشڪ	- چارگرد
جاگه	- هند
نپاد	- دوار
جاگه و هند	- هنكين
جاگه و هند	- بُندر
اوساتن ونشتن	- نندو نپاد
لوٽگ	- ارمان
اميت	- واهگ
روا داري	- پيرزو

بن چمگ

- بلوچيئ زوان راهبند، ع. پهوال ا.ا.ج علمي اکادمي هجري شمسي ۱۳۶۲ سال.
- بلوچيئ متل گالوار. نزار و پولکار ولي محمد رخشاني.
- بلوچيئ گالبند، ع. پهوال.
- سيد گنج "سيد هاشمي".
- براهدارين پل شه بلوچيئ لبزانكي باگا. ع. پهوال هجري شمسي ۱۳۶۶ سال.
- بلوچي بوانين عبدالڪريم "راجي".

معارفی ترانه

پادبیت مزن و گوند په نپ و کار معارف

آبات بساتت درو دیوار معارف

بترا کینت دلانا بکنن خون جگرانا

شاداب بساتت گل و گلزار معارف

خون بنت دل و کپ جگر و چم بنت کور

باکی نی که سبز مانیت چمن زار معارف

ما علمی گنوک و ادبی اشخی جنوکن

پروا، نه انت ما را چه شنزار معارف

پروانه سپت هستن و پروانه ډولا

سوچن پروبالا ناگون نار معارف

ماتنگ و گت هسک و هینار زوانن

کورن پما چمگ و آبشار معارف

اپسوز که هست "سرمچار" یک نپسئ ترا

کمنت که بکنی ندر بدر بار معارف